

Broj: 06-50-1429- 7 /23
Sarajevo, 19. 4. 2023. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zastupnički dom
Trg BiH 1, Sarajevo

BOŠNJA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIHLJENJE:	25 -04- 2023		
Organ/Poljska jedinica	Kaučili se/za oznaka	Redni broj	Broj priloga
X	01-50-18-973	23	

PREDMET: Informacija o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu, dostavlja se -

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH na 21 sjednici održanoj 15. 6. 2021. godine izmijenio je zaključak broj: 01-50-1-15-16/21 od 3. 2. 2021. godine s 16. sjednice ovog doma, te donio novi zaključak kojim se *nalaže Vijeću ministara BiH da jednom u šest mjeseci dostavlja informacije o stanju u oblasti migracija Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.*

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 42. sjednici održanoj 22. 7. 2021. godine zadužilo je Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine po navedenom zaključku Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

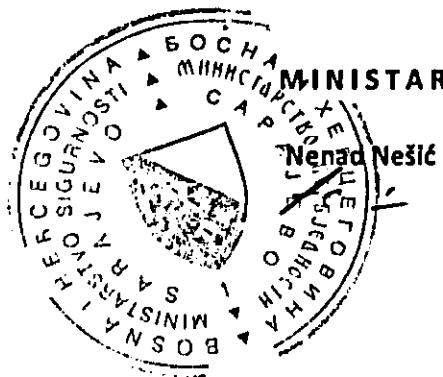
Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 7. sjednici održanoj 30. 3. 2023. godine, razmotrilo je i usvojilo **Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu**. Na navedenoj sjednici također je donesen zaključak kojim se Ministarstvo sigurnosti zadužuje da Informaciju o stanju u oblasti migracija u BiH za 2022. godinu dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Zaključak Vijeća ministara BiH o usvajanju predmetne informacije dostavljen je Ministarstvu sigurnosti 18. 4. 2023. godine.

Slijedom navedenog, u prilogu akta dostavljamo vam godišnju Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu. Godišnja informacija pruža pregled razvoja politike i zakonodavstva, aktivnosti tijela nadležnih za upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini i prikazuje najznačajnije preliminarne statističke podatke prema temama koje su obuhvaćene ovom informacijom: zakonite migracije, upravljanje granicom, nezakonite migracije uključujući krijumčarenje ljudima, međunarodna zaštita, povratak i readmisija te finansijska sredstva za upravljanje nezakonitim migracijama. Pored navedenog, informacija prezentira izazove u upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovine i pruža

podatke o provedbi Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini.

Prijevod Informacije o stanju u oblasti migracija u BiH za 2022. godinu na službene jezike i pisma u Bosni i Hercegovini uradili su uposlenici Ministarstva sigurnosti, a ne profesionalni lektori.

S poštovanjem,

Prilog:

- Informacija o stanju u oblasti migracija u BiH za 2022. godinu (bosanski, hrvatski i srpski jezik)x3;
- Akt Generalnog tajništva Vijeća ministara BiH broj: 05-07-1-799-17/23 od 6. 4. 2023. godine sa Zaključkom broj: 05-07-1-799-17/23 od 30. 3. 2023. godine

Dostavljeno:

- Naslovu;
- a/a

**Informacija
o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini
za 2022. godinu**

Sadržaj

I. Uvod	2
II. Pregled ključnih događaja u oblasti migracija i azila	2
1. Ključna obilježja migracija u Bosni i Hercegovini u 2022. godini.....	2
2. Zakonite migracije	6
3. Upravljanje granicom.....	8
4. Nezakonite migracije u Bosni i Hercegovini	11
5. Krijumčarenje migranata	14
6. Međunarodna zaštita	17
7. Povratak i readmisija	19
8. Financijska sredstava za upravljanje nezakonitim migracijama.....	22
III. Izazovi u upravljanju nezakonitim migracijama u Bosni i Hercegovini	24
IV. Provedba Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u Bosni i Hercegovini.....	27

I. Uvod

Informacija o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu godišnja je informacija pripremljena sukladno zaključcima Vijeća ministara i Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te Zastupničkog doma i Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.¹

Godišnja informacija pruža pregled razvoja politike i zakonodavstva, aktivnosti tijela nadležnih za upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini i prikazuje najznačajnije preliminarne statističke podatke² prema temama koje su obuhvaćene ovom informacijom: zakonite migracije, upravljanje granicom, nezakonite migracije uključujući krijumčarenje ljudima, međunarodna zaštita, povratak i readmisija te finansijska sredstva za upravljanje nezakonitim migracijama. Pored navedenog, informacija prezentira izazove u upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovine i pruža podatke o provedbi Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini.

Informacija se temelji na podacima relevantnih upravnih organizacija i sektora Ministarstva sigurnosti, drugih tijela državne uprave kao i međunarodnih organizacija.³

II. Pregled ključnih događaja u oblasti migracija i azila

1. Ključna obilježja migracija u Bosni i Hercegovini u 2022. godini

- Upravljanje migracijama ostaje jedan od 14 ključnih prioriteta koje Bosna i Hercegovina treba ispuniti na svom europskom putu i nakon dodjele statusa zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u.
- Usvojena je nova Strategija u oblasti migracija i azila (bez Akcijskog plana) kojim se srednjoročno usmjerava razvoj oblasti migracija i azila u Bosni i Hercegovini.
- Uvedene su i pripremljene zakonodavne izmjene u određenim područjima migracija.
- Usvojen je četrnaesti po redu Migracijski profil Bosne i Hercegovine.
- Povećan je broj migranata koji su nezakonito ušli na teritoriju Bosne i Hercegovine u odnosu na 2021. godinu, dok je istovremeno broj iskazanih zahtjeva za azil ostao na istoj razini.

---

¹ Informacija o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu pripremljena je po zaključcima Vijeća ministara BiH s 143. sjednice održane 23. 5. 2018. i s 144. sjednice održane 29. 5. 2018. godine; prema zaključku Vijeća ministara BiH s 165. sjednice održane 30. 1. 2019. godine, a u svezi zaključka Predsjedništva BiH s prve redovite sjednice održane 12. 12. 2018. godine; zaključku Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH sa 21. sjednice održane 15. 6. 2021. godine i zaključku Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH Parlamentarne skupštine BiH s 8. sjednice održane 6. 10. 2020. godine.

² U Migracijskom profilu Bosne i Hercegovine za 2022. godinu bit će objavljeni konačni statistički podaci.

³ Ova informacija pripremljena je na temelju preliminarnih statističkih podataka o migracijama i azilu koji se na dnevnoj osnovi dostavljaju Ministarstvu sigurnosti, podataka prikupljenih za Izradu Informacija koji su dostavljeni od Granične policije BiH, Državne agencije za Istrage i zaštitu, Službe za poslove sa strancima, sektora Ministarstva sigurnosti – Sektora za međunarodnu suradnju i europske integracije, Sektora za imigraciju, Sektora za azil, Sektora za graničnu i opću sigurnost, Sektora za informatiku i telekomunikacijske sustave, Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, na temelju mjesečnih informacija IOM-a o izvršenju proračuna IPA projekata, informacije DRC-a o pružanju zdravstvenih usluga i provedbi preventivnih mjera COVID-19 u prihvatnim centrima u BiH za 2022.; podataka koji su dostavljeni za procjenu stupnja provedbe Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH kao i ostali relevantnih podataka dostavljenih Ministarstvu sigurnosti.

- Otvaranjem privremenog prihvatnog centra „Lipa“ koji osigurava smještaj za sve kategorije migranata na lokaciji koja je prihvatljiva lokalnoj zajednici zatvorena su službeno odlukama Vijeća ministara Bosne i Hercegovine tri privremena prihvatna centra na području Unsko-sanskog kantona.
- Uspostavljanje efikasnijeg sustava koordinacije i upravljanja migracijama kroz jačanje institucija Bosne i Hercegovine, pronalaženje odgovora na institucionalne, pravne i operativne izazove koji proizilaze iz trenutnih i budućih pojavnih oblika vezanih za nezakonite migracije.
- Dvije godine nakon usvajanja provodi se 75 % od ukupnog broja planiranih aktivnosti iz dokumenta Plan mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u Bosni i Hercegovini.

Upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini u kontekstu novih i starih izazova

Kandidatski status Bosne i Hercegovine za članstvo u Europskoj uniji, povećana nezakonita migracija na zapadnobalkanskoj ruti⁴, zloupotreba viznog režima u regiji i rat u Ukrajini su neki od izazova i prilika nastalih u 2022. godini.

Europska unija 16. prosinca 2022. godine dodijelila je Bosni i Hercegovini status kandidata za članstvo u EU-u. Dodijela kandidatskog statusa i dalje obvezuje Bosnu i Hercegovinu da ispuní kriterije neophodne za članstvo u Europsku uniju kao i da provede značajne reforme kako bi ispunila svih 14 ključnih prioriteta navedenih u Mišljenju Europske komisije po zahtjevu BiH za članstvo u EU. Osiguravanje učinkovite koordinacije, na svim razinama, upravljanje granicama i sposobnost upravljanja migracijama, kao i osiguranje funkciranja sustava azila ostaje jedan od ključnih prioriteta. Na šestom sastanku Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europske unije i Bosne i Hercegovine održanom 8. i 9. prosinca 2022. pozdravljeni su značajni koraci koje je poduzeo Ministarstvo sigurnosti radi poboljšanja koordinacije i jačanja međunarodne suradnje. Također, Bosna i Hercegovina je ohrabrena da nastavi s naporima na uspostavljanju održivog sustava upravljanja migracijama, uključujući upravljanje azilom i granicom, poduzimanju snažnih i zajedničkih akcija u borbi protiv krijumčarenja i jačanju efektivnog dobrovoljnog i nedobrovoljnog povratka za one koji nemaju pravo na ostanak, sukladno s EU i međunarodnim standardima⁵.

U 2022. godini evidentiran je najveći broj nezakonitih dolazaka u Europsku uniju preko zapadnog Balkana od velike migrantske krize 2015. godine⁶, što je dovelo do toga da nezakonite migracije preko zapadnobalkanske rute budu tema dnevog reda više međunarodnih sastanaka organiziranih na razini Europske unije. Radi rješavanja nastale situacije, Europska komisija predstavila je 5. prosinca 2022. akcijski plan EU-a za zapadni Balkan. Akcijski plan za zapadni Balkan identificira 20 operativnih mjeru strukturiranih duž 5 stupova: (1) jačanje upravljanja granicama duž ruta; (2) brze procedure za dobijanje azila i kapacitet podrške za prijem; (3) borba protiv krijumčarenja migranata; (4) unaprjeđenje suradnje o readmisiji i povratku, kao i (5) postizanje usklađenosti vizne politike. Mjere su usmjerene na podršku ili akcije partnera sa zapadnog Balkana i djelovanje u EU. Plan ima za

⁴ Zapadnobalkanska ruta odnosi se na nezakonite dolaske u EU kroz regiju koju sačinjavaju Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Sjeverna Makedonija i Srbija.

⁵ <http://europa.ba/?p=76504> (pristupljeno: 21. 12. 2022.)

⁶ <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/eu-s-external-borders-in-2022-number-of-irregular-border-crossings-highest-since-2016-YsAZ29> (pristupljeno: 23. 1. 2023.)

cilj jačanje suradnje u oblasti migracija i upravljanja granicama s partnerima na zapadnom Balkanu u svjetlu njihovog jedinstvenog statusa s perspektivom pristupanja EU i stalnim naporima zemalja zapadnog Balkana da se usklade s pravilima EU.⁷

Podaci prikazani u točkama 3. i 4. drugog dijela ove informacije potvrđuju porast nezakonitih prelazaka granice Bosne i Hercegovine.

Ekonomski pritisci i nesigurnost koja je rezultat tekućih sukoba, kao i neusklađenost bezviznog režima sa viznom politikom EU doprinijeli su porastu neregularnih kretanja duž zapadnobalkanskih ruta, navode se u akcijskom planu EU za zapadni Balkan. Povećan broj ljudi stiže u zemlje zapadnog Balkana i idu dalje prema EU. Na Ministarskom forumu zapadnog Balkana o pravosudu i unutarnjim poslovima, održanom 3. i 4. studenoga 2022., zemlje zapadnog Balkana obvezale su se svoju viznu politiku brzo uskladiti s viznom politikom EU-a. Uključena je i posebna obveza Srbije i Crne Gore da do kraja 2022. ukinu nekoliko režima putovanja bez viza⁸. U 2022. godini na teritoriju Bosne i Hercegovine evidentiran je značajan broj državljana Burundija, Kube i Indije, koji su koristili mogućnost putovanja bez vize do zračne luke u Republici Srbiji, odakle su se kopnenim putem kretali prema vanjskim granicama EU.

Od početka sukoba u Ukrajini milijuni osoba⁹ pobjegle su od rata i potražili utočište u europskim zemljama. Ulazak i boravak državljana Ukrajine u Bosni i Hercegovini reguliran je odlukama Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva sigurnosti¹⁰. Usvojenim odlukama olakšan je ulazak i boravak državljana Ukrajine u Bosni i Hercegovini na temelju humanitarnih razloga uzrokovanih sigurnosnom situacijom u Ukrajini. Državljeni Ukrajine status u Bosni i Hercegovinu mogu regulirati i na osnovi Zakona o azilu¹¹ koji propisuje pristup različitim pravima.

Ključni i operativni izazovi za upravljanje migracijama u BiH koji su se pojavili u kontekstu ovih događaja bit će prikazani u trećem dijelu godišnje informacije.

Novi strateški razvoj u oblasti migracija i azila

Vijeće ministara BiH usvojilo je novu Strategiju u oblasti migracija i azila (bez Akcijskog plana za razdoblje 2021. – 2025. godina) na 80. izvarednoj sjednici održanoj 7. 12. 2022. godine. Ovaj strateški dokument dugoročno ima za cilj razvoj kvalitetnog sustava migracija i azila na nacionalnoj razini, kao i aktivno sudjelovanje u ovim oblastima na regionalnoj razini, a u srednjoročnom strateškom okviru definira sedam strateških ciljeva.

Srednjoročni strateški ciljevi definirani za razdoblje od 2021. do 2025. godine su:

- 1) Unaprjeđenje sustava sveobuhvatnog upravljanja politikama migracija i azila,

⁷ https://home-affairs.ec.europa.eu/eu-action-plan-western-balkans_en (pristupljeno: 22. 12. 2022.)

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/hr/policies/eu-migration-policy/western-balkans-route/> (pristupljeno: 6. 1. 2023.)

⁹ Prema podacima UNHCR-a u Evropi je do 6. 12. 2022. godine evidentirano 7.832.493 osobe.

<https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine> (pristupljeno: 21. 12. 2022.)

¹⁰ Odluka o odobravanju ulaska u Bosnu i Hercegovinu pod olakšanim uvjetima državljanima Ukrajine („Službeni glasnik BiH”, 28/22), Odluka o odobrenju privremenog boravka po osnovi humanitarnih razloga za državljane Ukrajine („Službeni glasnik BiH”, 28/22), Odluka o dopuni Odluke o propisivanju dodatnih uvjeta za ulazak stranaca u Bosnu i Hercegovinu („Službeni glasnik BiH”, 28/22) i Odluka o dopuni Tarife administrativnih taksi u svezi reguliranja boravišnog statusa državljana Ukrajine („Službeni glasnik BiH”, 30/22).

¹¹ Zakon o azilu („Službeni glasnik BiH”, br. 11/16 i 16/16)

- 2) Povećanje efikasnosti kontrole državne granice,
- 3) Efikasnije upravljanje nezakonitim migracijama na teritoriju Bosne i Hercegovine,
- 4) Unaprjeđenje sustava azila,
- 5) Efikasnija borba protiv krijumčarenja migranata i trgovanja ljudima,
- 6) Podrška zakonitim migracijama i integracija stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini, i
- 7) Jačanje mehanizama koordinacije u upravljanju migracijama i azilom.

Prijedlog pripadajućeg Akcijskog plana za isto razdoblje razmatrat će se nakon izvršene korekcije sadržaja sukladno Zaključku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine s 80. izvanredne sjednice održane 7. 12. 2022. godine.¹² U mjeri 3.2. predloženog Akcijskog plana korigirane su aktivnosti koje se odnose na privremeni prihvatni centar „Miral“ odnosno aktivnosti su usaglašene s Odlukom o izmjeni Odluke o određivanju privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata koju je donijelo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 57. sjednici održanoj 9. 11. 2022. godine, i aktivnosti koje se odnose na uspostavu i funkcioniranje tri privremene lokacije, odnosno tri privremena mobilna objekta postojećih terenskih centara Službe za poslove sa strancima za provedbu postupka registriranja i identificiranja sukladno Zakonu o strancima, te realiziranja povratka skraćenim postupkom po sporazumima o readmisiji, kao i formiranje mobilnih timova za pružanje podrške radu i funkcioniranju navedenih privremenih lokacija.

Povećanje efikasnosti upravljanja migracijama

Upravljanje migracijama unaprjeđeno je izmjenom pravnog okvira koji uređuje funkcioniranje Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini¹³. Odluka o formiranju Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini izmijenjena je i dopunjena na način da se preciziraju pozicije odnosno konkretna radna mjesta preko kojih institucije ostvaruju svoju ulogu u ovom tijelu, kao i u slučaju nastanka ili očekivanja izvanrednih kriznih situacija u oblasti migracija kada Koordinacijsko tijelo djeluje i kao Operativni stožer za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini. Na ovaj način osiguran je neometan rad ovog tijela u slučaju kada predstavnik u Koordinacijskom tijelu bude spriječen da obavlja poslove svog radnog mesta u instituciji iz koje dolazi ili njegova pozicija ostane upražnjena.

Sastanak Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u BiH, u novom sastavu, održan je u listopadu 2022. godine.

Međunarodni događaji i suradnja u oblasti migracija i azila

Ministarstvo sigurnosti organiziralo je Drugu Regionalnu konferenciju "Sarajevo Migration Dialogue" koja je održana u rujnu 2022. godine. Događaj na visokoj razini okupio je ključne osobe iz oblasti migracija, azila i upravljanja granicama iz regije, Europske unije i Švicarske. Fokus konferencije bila je regionalna suradnja, definiranje najboljih praksi u upravljanju migracijama kao i jačanje kapaciteta za koordinaciju nadležnih institucija zemalja Zapadnog Balkana. Također, sudionici su imali mogućnost diskusije o povratku i readmisiji migranata u zemlje porijekla, borbi protiv nezakonitih migracija, krijumčarenja i trgovanja ljudima.

¹² Zaključak Vijeća ministara BiH, broj: 05-07-1-2873-1/22 od 7. 12. 2022.

¹³ Odluka o izmjenama i dopuni odluke o formiranju koordinacijskog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 60/22)

Na Četvrtoj ministarskoj konferenciji Praškog procesa održanoj u listopadu 2022. godine, ministri i visoki dužnosnici iz zemalja Praškog procesa¹⁴ potvrdili su Zajedničku deklaraciju i akcijski plan za razdoblje 2023. - 2027. godina. U organizaciji češkog predsjedništva Vijeća Europske unije u Pragu, konferencija je omogućila raspravu o najhitnjim migracijskim pitanjima i dogovorima o zajedničkom putu prema njihovom rješavanju. Ministri su prepoznali ozbiljne sigurnosne, političke, gospodarske i socijalne implikacije rata u Ukrajini i izrazili zabrinutost zbog razmjera i humanitarne situacije prisilno raseljenog stanovništva, kao i porasta nezakonitih migracija duž zapadnobalkanske migracijske rute.¹⁵

Bečka konferencija o migracijama održana u listopadu 2022. godine, okupila je 250 govornika na visokoj razini, ključnih donositelja odluka kako bi raspravljali o aktualnim kretanjima koja oblikuju migraciju. Tijekom rasprava istaknuto je da se održive i učinkovite politike za upravljanje migracijama ne mogu ograničiti na reagiranje kada se pojave krize. S obzirom na složene izazove s kojima se svijet suočava, istaknuta je važnost međunarodne, a posebice regionalne suradnje kao dijela cijelovitog pristupa problematiči migracija. Konferencija je također uključivala popratni događaj o rješavanju problema trgovanja ljudima u kontekstu dugotrajnih kriza.¹⁶

25. Međunarodna konferencija granične policije u Varšavi okupila je više od 260 rukovoditelja granične i obalne straže iz cijelog svijeta, kao i predstavnike tijela EU-a i međunarodnih organizacija. Rasprave tijekom konferencije bile su usredotočene na izgradnju partnerstava kako bi se omogućili brzi i učinkoviti odgovori na krize, odgovor na prekogranične zdravstvene prijetnje i osiguranje zaštite migranata i izbjeglica na granicama.¹⁷

Pored niza međunarodnih događaja, suradnja s europskim agencijama i međunarodnim organizacijama odvijala se putem operativnih sastanaka u području sigurnosti, obuka organiziranih od strane Frontexa, Europol-a, INTERPOL-a, Agencije Europske unije za azil, službenih posjeta i drugih vidova međudržavne suradnje.

2. Zakonite migracije

Otvaranje puteva za legalne migracije je bitna mjeru kojom se postiže bolje upravljanje migracijama i istovremeno ograničavaju kanali za nezakonite migracije.

Pitanje zakonitih migracija bilo je također zastupljeno u migracijskoj politici u Bosni i Hercegovini posljednjih godina, iako se uglavnom reagiralo na nezakonite migracije.

Razvoj migracijskog zakonodavstva i drugih dokumenata

Ministarstvo sigurnosti pripremilo je nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Nacrt ovog zakona dodatno je usklađen sa schengenskim pravnom stečevinom i propisima EU-a o zakonitoj migraciji kojima su obuhvaćeni visokokvalificirani radnici migranti i migranti koji dolaze i borave u zemlji u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterskoga, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova *au pair*¹⁸. Pored

¹⁴ Bosna i Hercegovina zajedno s zemljama EU i ostalih 20 zemalja sudjeluje u radu Praškog procesa.

¹⁵ <https://www.pragueprocess.eu/en/about/ministerial-conferences> (pristupljeno: 14. 11. 2022.)

¹⁶ <https://www.icmpd.org/news/vienna-migration-conference-2022-explored-international-migration-amidst-intensified-global-challenges> (pristupljeno: 16. 11. 2022.)

¹⁷ <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/international-border-police-community-meets-in-warsaw-Ar7tZB> (pristupljeno: 14. 11. 2022.)

¹⁸ Uredba (EU) 2019/1155 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama), Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i

navedenog, otklonjene su nejasnoće koje su se pojavile u praksi i ugrađene su dodatne odredbe kojima se reguliraju uvjeti za ulazak, kretanje i boravak stranaca u BiH.

Donesen je Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o ulasku i boravku stranaca u dijelu koji se regulira stalni boravak stranaca u BiH.¹⁹

Godišnjim odlukama određen je najmanji iznos sredstava potreban za izdržavanje stranca za vrijeme namjeravanog boravka u Bosni i Hercegovini.²⁰

Donesen je Pravilnik o postupanju prilikom izdavanja vize za kratkoročni boravak (Viza C) i aerodromske tranzitne vize (Viza A) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine.²¹

Usvojen je četrnaesti Migracijski profil Bosne i Hercegovine za 2021. godinu koji osigurava Vijeću ministara BiH uvid u ključne trendove u oblasti migracija, a Ministarstvu sigurnosti mogućnost izrade kvalitetnih politika i usvajanja kvalitetnih propisa.²²

Urađen je Program obuke u oblasti imigracija i azila za razdoblje 2021. - 2025. godina, koji pruža pregled potrebnih tema obuka, nastavnih planova i programa za kadrove Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju i Sektora za azil, Granične policije Bosne i Hercegovine, Službe za poslove sa strancima i Ministarstva vanjskih poslova.

Digitalizacija sustava za upravljanje migracijama

U 2022. godini počele su aktivnosti nadogradnje Informacijskog sustava migracija (ISM) biometrijskim funkcionalnostima. U prvoj fazi započeo je razvoj specijalne aplikacije za uzimanje biometrijskih podataka od stranaca i isporučen je dio računarske opreme.

Radi utvrđivanja eventualnih odstupanja u prikazanim podacima i programiranju baze ISM-a u tijeku je izrada uporedne analize statističkih podataka prezentiranih u Migracijskom profilu BiH za 2021. godinu s generiranim statističkim podacima koji se nalaze u novom Informacijskom sustavu migracija za 2021. godinu. Analiza će pružiti preporuke za uspešnije upravljanje podacima iz ISM-a. Pored navedene analize, izvršit će se uporedna analiza podataka iz Migracijskog profila BiH za 2021. godinu i do sada isprogramiranih tabela u ISM-u koje bi se trebale koristiti za potrebe Eurostata.

Statistički podaci o odobrenim boravcima

U 2022. godini izdano je više od 11 tisuća privremenih boravaka (prvi puta izdani i produljeni privremeni boravci) strancima u BiH. Najviše dozvola za privredni boravak izdano je

---

Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Direktiva (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volontervstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova *au pair* i Direktiva (EU) 2021/1883 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2021. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ

¹⁹ Pravilnik o izmjenama i dopuni pravilnika o ulasku i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“, 83/22)

²⁰ Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnom za izdržavanje stranca za vrijeme namjeravanog boravka u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu („Službeni glasnik BiH“, 60/22) i Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnom za izdržavanje stranca za vrijeme namjeravanog boravka u Bosni i Hercegovini za 2023. godinu („Službeni glasnik BiH“, 4/23)

²¹ Pravilnik o postupanju prilikom izdavanja vize za kratkoročni boravak (Viza C) i zrakoplovne tranzitne vize (Viza A) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, 12/22)

²² 54. sjednica Vijeća ministara Bosne i Hercegovine održana 28. srpnja 2022. godine.

državljanima Turske, Srbije i Hrvatske. Većini stranaca koji su tijekom 2022. godine imali odobren privremeni boravak u BiH dozvola je izdana na temelju spajanja obitelji (34,5 %), u svrhu rada s radnom dozvolom (27 %) i obrazovanja (17,8 %).

Istovremeno, odobreno je preko 390 stalnih boravaka, u najvećem broju državljanima Crne Gore, Hrvatske i Austrije.

Statistički podaci o izdatim vizama

U diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine odobreno je preko 22 tisuće viza.

Strancima je uglavnom izdavana viza za kratkoročni boravak - Viza C koja strancu omogućava tranzit, jedan ili više ulazaka ili boravaka u BiH u određenom razdoblju. Ova viza se izdaje za poslovna putovanja, putovanja u svrhu obrazovanja, obuke ili u sličnu svrhu, za turistička ili druga putovanja, u privatne svrhe, za putovanja na političke, naučne, kulturne, sportske, vjerske ili druge događaje, kao i za putovanja iz ostalih razloga za koja je dovoljan kratkoročni boravak. Najveći broj viza odobren je državljanima Kraljevine Saudijske Arabije.

Viza D, viza za dugoročni boravak omogućava strancu boravak do 180 dana u BiH kao i podnošenje zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u BiH. Najveći broj zahtjeva podnesen je iz razloga „izdate radne dozvole“, „rad bez radne dozvole“, „obrazovanje“ i „spajanje obitelji“. Zahtjev za izdavanje Vize D podnesen je u najvećem broju od strane državljana Kine, Indije i Nepala.

3. Upravljanje granicom

Tijekom 2022. godine nastavljena je implementacija Akcijskog plana Strategije integriranog upravljanja granicom u Bosni Hercegovini za razdoblje 2019. – 2023. godina, poduzeti su koraci za uspostavljanje sustava za dostavljanje informacija o putnicima (API) koji će doprinijeti poboljšanju graničnih kontrola, smanjenju nezakonitih migracija i identifikaciji osoba koje predstavljaju sigurnosni rizik.

Razvoj zakonodavstva u oblasti granice i drugih dokumenata

Prijedlog zakona o graničnoj kontroli²³ upućen je u parlamentarnu proceduru. Predloženi zakon uskladen je s relevantnom pravnom stečevinom EU-a za upravljanje vanjskim granicama. Donošenjem zakona povećat će se sveukupni stupanj granične sigurnosti, a što će dovesti do smanjenja svih oblika prekograničnog kriminala.

Donesena je Odluka o formiranju međuagencijske Radne skupine za uspostavu sustava za razmjenu podataka o putnicima (API/PNR)²⁴. Zadatak ove skupine je izrada prijedloga rješenja za uspostavljanje API/PNR sustava koji treba obuhvatiti zakonodavni, tehnički, kadrovski i finansijski aspekt implementacije sustava. Prijedlog rješenja za uspostavljanje API/PNR sustava dostaviti će se Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Suradnja s Frontexom će se dodatno formalizirati potpisivanjem Nacrta Radnog dogovora o operativnoj suradnji između Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i Ministarstva sigurnosti. Nacrt Radnog dogovora o operativnoj suradnji između Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i Ministarstva sigurnosti, u koji su ugrađene odredbe Uredbe (EU) 2019/1896 o europskoj graničnoj i obalnoj straži, dostavljen je ministarstvu u kolovozu 2022.

²³ Usvojen na 57. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 9. 11. 2022.

²⁴ Usvojena na 56. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 26. 10. 2022.

godine. Nacrt dokumenta bit će upućen Predsjedništvu BiH na odobrenje za zaključivanje po pribavljanju mišljenja tijela nadležnih za njegovu provedbu u BiH.

Prijedlog statusnog sporazuma između Europske unije i Bosne i Hercegovine o djelovanjima koje izvršava Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Bosni i Hercegovini nije prihvaćen 2020. godine od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Bosna i Hercegovina je jedina zemlja na zapadnobalkanskoj migracijskoj ruti koja do sada nije zaključila statusni sporazum s Frontexom. Vijeće Europske unije donijelo je odluku o potpisivanju Statusnog sporazuma o suradnji u upravljanju granicama između Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) i Sjeverne Makedonije u listopadu 2022. godine. Sporazum je potписан ranije s Albanijom (2019), Crnom Gorom (2020) kao i Srbijom (2020).

Statistički podaci o upravljanju granicom

Granična policija Bosne i Hercegovine tijekom 2022. godine u nezakonitom prelasku ili pokušaju nezakonitog prelaska otkrila je više od 14 tisuća osoba. U pokušaju nezakonitog ulaska u BiH s teritorija Srbije i Crne Gore otkriveno je 7.427 osoba²⁵, od čega je prema članku 37. Zakona o graničnoj kontroli odvraćeno oko 5.900 osoba. Istovremeno, na izlazu iz BiH otkrivene su 6.882 osobe²⁶.

Broj otkrivanja nezakonitih prelazaka ili pokušaja veći je za 62 % u 2022. u odnosu na 2021. godinu. Najviše otkrivenih osoba u 2022. godini bili su državljeni²⁷ Afganistana, Burundija, Pakistana, Turske, Indije i Bangladeša.

Kontrola državne granice

S obzirom na broj migranata otkrivenih u nezakonitom prelasku državne granice ili njegovom pokušaju, migracijski pritisak na državnu granicu ocijenjen je od strane Granične policije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Granična policija) povećanim u odnosu na prethodnu godinu.

Najveći migracijski pritisak na ulazu u BiH zabilježen je na području djelovanja jedinica granične policije (JGP) Zvornik i Hum-Foča, dok je na izlazu prisutan u zonama djelovanja JGP Gradiška, Brod, Velika Kladuša, Orašje i Izačići.

Za nezakonit prelazak državne granice migranti pretežito koriste područja izvan graničnih prijelaza. Na graničnim prijelazima evidentirano je 60 slučajeva pokušaja prelaska državne granice skrivanjem oko 330 migranata u tovarnom prostoru teretnih motornih vozila, otkriveno je 125 krivotvorenih dokumenata za prelazak državne granice koje su uglavnom koristili državljeni zemalja visokog migracijskog rizika, i izbjegavanje graničnih provjera pretrčavanjem preko graničnih prijelaza ili nezaustavljanjem na predviđenim mjestima²⁸. Pored državljenja Turske, u 2022. godini zabilježena je pojava pokušaja prelaska državne

²⁵ Radi se o procijenjenom broju osoba i u određenom broju slučajeva o istim osobama koji više puta pokušavaju nezakonito preći granicu. Također, migracijski pritisak na ulazu i izlazu iz BiH uzrokovan je opetovanim neuspjelim pokušajima prelaska, a ne ekvivalentan pojedinačnom kretanju migranata.

²⁶ Ibid.

²⁷ Podaci o državljanstvu nezakonitih migranata prezentiranih u informaciji temelje se uglavnom na njihovim izjavama.

²⁸ Jedinice granične policije na kojima su evidentirani pokušaji nezakonitog prelaska na graničnim prijelazima u 2022. godini su: Gradiška, Šamac, Izačić, zračne luke Sarajevo i Tuzla, Brod, Rača, Orašje, Vardište, Klobuk, Donji Svilaj, Bijača, Karakaj, Hum, Velika Kladuša, Zubci, Hadžin potok i Bratunac Novi.

granice državljana Ruske Federacije koji su posjedovali falsificirane putne isprave i boravišne dozvole EU država.

Radi sprječavanja nezakonitih ulazaka na teritoriju BiH nastavljen je izvanredan angažman policijskih službenika Granične policije iz Jedinice za podršku i kontrolu Čapljina u zoni odgovornosti jedinice Trebinje i izvanredan angažman 191 službenika, kao ispomoć na poslovima nadzora državne granice na području djelovanja Jedinice granične policije Zvornik. Privremeno su interno premještena 42 policijska službenika u jedinice terenskih ureda Istok, Sjeveroistok, Sjeverozapad i Zapad u čijoj zoni odgovornosti je pojačan migracijski pritisak.

Pored vlastitih ljudskih i materijalno-tehničkih resursa, Granična policija nadzor državne granice provodi i u suradnji s policijskim agencijama u BiH odnosno od 2018. godine s Direkcijom za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine, Državnom agencijom za istrage i zaštitu i Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Srpske, te od 2019. godine s Policijom Brčko distrikta BiH, ministarstvima unutarnjih poslova Posavskog kantona, Hercegovačko-neretvanskog kantona, Zapadno-hercegovačkog kantona i Kantona 10. Suradnja Granične policije s Direkcijom za koordinaciju policijskih tijela BiH i Državnom agencijom za istrage i zaštitu provodi se na temelju odluka ministra sigurnosti²⁹, dok je s ostalim prethodno nabrojenim agencijama regulirana pojedinačnim sporazumima o pružanju pomoći i operativnoj suradnji u nadzoru granice. U 2022. godine zajedno s policijskim službenicima Granične policije u nadzoru granice sudjelovao je ukupno 701 policijski službenik iz navedenih policijskih agencija, koji je bio raspoređen u zonama djelovanja jedinica Granične policije Višegrad, Zvornik, Hum-Foča, Bijeljina, Trebinje, Neum, Orašje, Strmica, Brčko ili Brod.

Suradnja sa susjednim državama nastavljena je putem mješovitih ophodnji i održavanjem sastanaka s graničnim tijelima susjednih zemalja. U 2022. godini provedeno je 2.639 mješovitih ophodnji, od čega najveći broj na teritoriju Republike Srbije, njih 1.456. Također, održano je 370 sastanaka na lokalnoj, 25 na regionalnoj razini i jedan na centralnoj razini, od čega najviše s nadležnim tijelom Republike Hrvatske.

Nastavljeno je s ulaganjem u kapacitete Granične policije kao što je opremanje graničnih prijelaza, tehničku opremljenost, edukaciju i sl. kako bi Granična policija mogla učinkovito nadzirati državnu granicu.

Granična policija predložila je niz mjera kojima bi se poboljšali uvjeti rada policijskih službenika ove organizacije: okončati aktivnosti usvajanja Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Granične policije Bosne i Hercegovine; poduzeti dodatne napore radi realizacije projekata usmjerenih na jačanje materijalnih kapaciteta za borbu protiv nezakonitih migracija; izmjeniti odredbe Zakona o policijskim službenicima BiH u dijelu internog premještaja policijskih službenika, rada u policijskoj agenciji nakon sticanja uvjeta za umirovljenje, radnog vremena i godišnjeg odmora; osigurati dodatna proračunska sredstva za financiranje utroška goriva, obnavljanje i održavanje vozila i opreme; iznaci način za angažman policijskih službenika iz drugih agencija koji bi pružili ispomoć Graničnoj policiji umjesto službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela koji su od travnja 2022. godine angažirani na pružanju osiguranja privremenih prihvatnih centara, i ubrzati aktivnosti na donošenju novog Programa sigurnosti civilnog zrakoplovstva BiH kojim bi se izvršio prenos mjerodavnosti

---

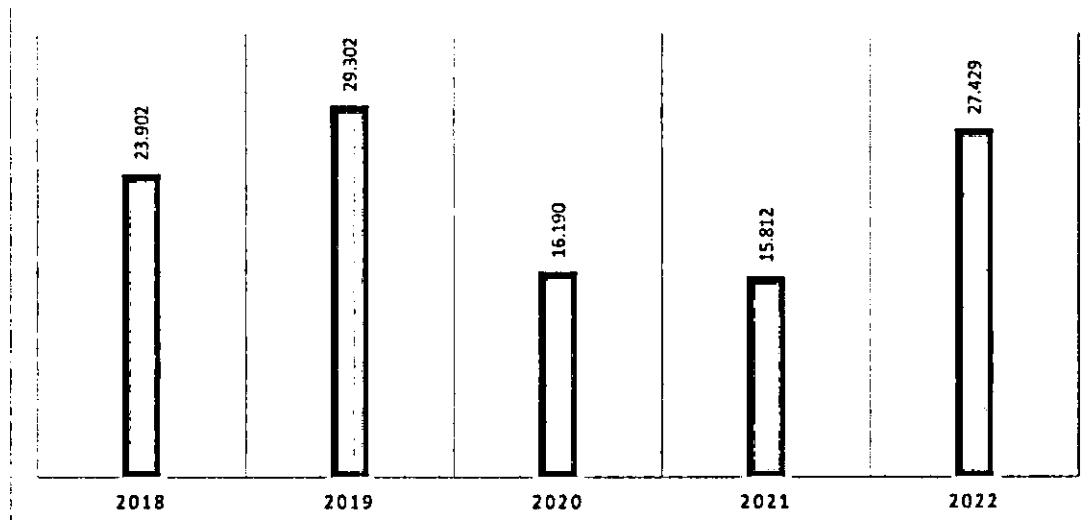
²⁹ Odluke se donose prema odredbama Zakona o upravi („Sužbeni glasnik BiH”, br. 32/02, 102/09 i 72/17) i Zakona o Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine („Sužbeni glasnik BiH”, br. 50/04, 27/07 i 59/09)

za obavljanje poslova protudiverzijskih pregleda putnika i kabinskog prtljaga s Granične policije na operatere zračne luke.

4. Nezakonite migracije u Bosni i Hercegovini

Bosna i Hercegovina je od kraja 2017. godine izložena višestruko pojačanom migracijskom pritisku. Tijekom razdoblja 2018., 2019., 2020., 2021. i 2022. godine, preko teritorija Bosne i Hercegovine prešlo je preko 112 tisuća migranata³⁰. Njihov broj mijenja se u posljednjih pet godina ovisno o politici i mjerama koje su poduzimale države Europske unije, Bosna i Hercegovina kao i druge zemlje na glavnim pravcima kretanja migranata radi suzbijanja i sprječavanja nezakonitih migracija, intenzitetu kretanja na zapadnobalkanskoj migracijskoj ruti, otvaranju novih migracijskih ruta, ograničenjima uvedenim zbog pandemije bolesti COVID-19, kao i niza drugih međusobno povezanih faktora (Grafikon 1.).

Grafikon 1.: Broj nezakonitih migranata evidentiranih na teritoriju BiH u razdoblju 2018.-2022. godina

Nakon što je 2019. godine evidentiran najveći broj nezakonitih migranata, pandemija bolesti COVID-19 smanjila je dolazak tijekom 2020. i 2021, i zakonit i nezakonit. Međutim, od 2022. godine broj nezakonitih migranata opet počinje rasti. U 2022. godini prijavljeno je 27.429 nezakonitih migranata, što predstavlja povećanje od 73,5 % u odnosu na 2021. kada je priliv nezakonitih migranata bio najmanji, i smanjenje za 6,4 % u odnosu na 2019. godinu kada je zabilježen najveći broj nezakonitih migranata. U 2022. godini Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti, donijelo je odluke kojima se stavljaju van snage odluke o propisivanju dodatnih uvjeta za ulazak u BiH i ograničenju kretanja i boravka stranaca u BiH radi sprečavanja širenja koronavirusa, koje su donesene 2020. i 2021. godine³¹.

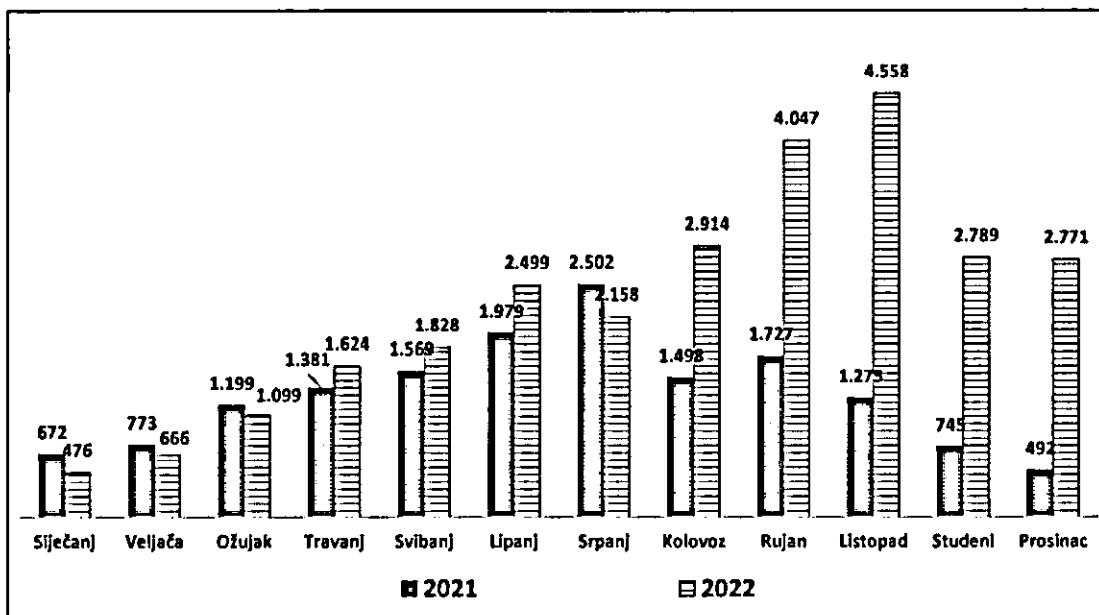
Tijekom 2022. godine mijenja se intenzitet nezakonite migracije (Grafikon 2.) preko teritorija Bosne i Hercegovine. On je bio uvjetovan sezonskim obrascima kretanja migranata, viznom politikom zemalja regije, pristupom prema migrantima otkrivenim u nezakonitom prelasku

³⁰ Podatak se temelji na broj nezakonitih migranata prijavljenih Službi za poslove sa strancima.

³¹ Odluka o prestanku važenja Odluke o ograničenju kretanja i boravka stranaca u BiH (Službeni glasnik BiH, broj 39/22), Odluka o prestanku važenja Odluke o propisivanju dodatnih uslova za ulazak stranaca u BiH (vezano za COVID) (Službeni glasnik BiH, broj 37/22), Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o statusu stranaca za vrijeme važenja Odluke o proglašenju nastanka stanja prirodne ili druge nesreće na teritoriji BiH (Službeni glasnik BiH, broj 60/22)

granice, traženju alternativnih ruta od strane migranata za odlazak u zemlje EU-a, razmjeni informacija među migrantima o prohodnosti i aktualnim dešavanjima duž ruta kretanja, organiziranosti krijučarskih mreža i nizom drugih povezanih faktora.

Grafikon 2.: Pregled podataka o nezakonitim migracijama u 2021. i 2022. godini

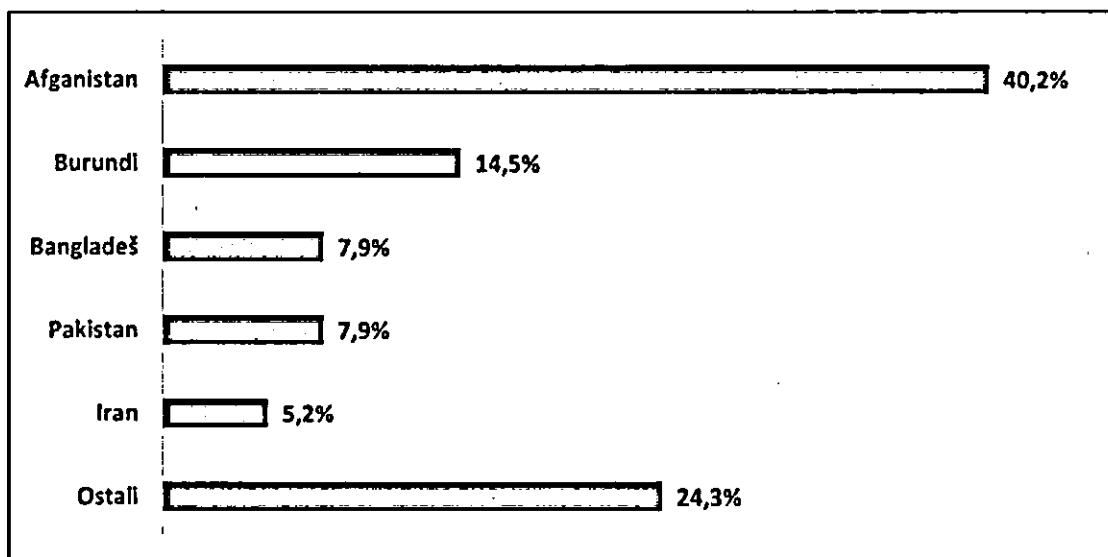

Statistički podaci prikupljeni od Službe za poslove sa strancima za 2022. godinu pokazuju da je na teritoriju Bosne i Hercegovine evidentirano 11.617 osoba više nego u 2021. godini. U rujnu i listopadu 2022. godine dosegnut je vrhunac do tada kontinuiranog rasta broja nezakonitih migranata. Mjesečni brojevi su tada dva mjeseca uzastopno prešli 4 tisuće. Zadnji put da Bosna i Hercegovina ima preko 4 tisuće nezakonitih migranata prijavljenih na mjesečnoj razini, bilo je u srpnju 2019. (4.166) i listopadu 2018. godine (4.740).

Među pet prvih zemalja podrijetla migranata, koji dolaze u Bosnu i Hercegovinu u posljednjih pet godina, bili su Afganistan, Pakistan, Sirija, Irak, Iran, Bangladeš, Turska i Maroko. Ove godine struktura je promijenjena povećanim nezakonitim ulaskom državljanima afričke zemlje Burundi. Zastupljenost migranata iz navedenih država oscilirala je u pet posljednjih godina, izuzev za državljane Afganistana. Zastupljenost Afganistanaca u ukupnom broju prijavljenih nezakonitih migranata povećavala se pet godina zaredom (12,4 % - 2018., 14 % - 2019., 28% - 2020., 34 % - 2021., 40,2 % - 2022.) i u 2022. godini veća je za 27,8 postotnih bodova nego 2018.

Većinu nezakonitih migranata prijavljenih u 2022. godini činili su državljanji Afganistana (11.038) i njihov broj veći je nego ukupan broj ostale četiri zemlje iz kojih dolazi najviše nezakonitih migranata, Burundija (3.987), Bangladeša (2.161), Pakistana (2.154) i Irana (1.413). Na tih pet zemalja zajedno odnosi se 75,6 % od ukupnog broja svih prijavljenih nezakonitih migranata (Grafikon 3.).

Grafikon 3.: Prikaz najzastupljenijih državljanstava nezakonitih migranata u 2022. godini

Od ostalih koji čine 24 % od ukupnog broja prijavljenih nezakonitih migranata, najbrojniji su državljeni Kube (1.362), Konga (758), Indije (729), Turske (656) i Nepala (326).

Razgovori o usklađivanju vizne politike zemalja zapadnog Balkana s EU-ovim propisima trećih zemalja čijim su državljanima potrebne vize, posebno kad je riječ o onim trećim zemljama koje predstavljaju rizik od nezakonitih migracija potaknuti su znakovito povećanim brojem državljenja Burundija, Kube, Indije, Tunisa i Turske, koji su nezakonito pokušavali ući u EU preko zapadnobakanske rute. Bosna i Hercegovina u 2022. godina bila je tranzitna ruta za veliki broj nezakonitih migranata iz Burundija, Kube i Indije, koji su imali ili još uvijek imaju izuzeće od zahtjeva za vizu za ulazak u Republiku Srbiju, odakle odlaze u države članice Unije. Od 110 različitih državljanstava nezakonitih migranata evidentiranih u BiH, državljeni ove tri zemlje nalaze se među deset najbrojnijih i zajedno čine 22 % od ukupnog broja prijavljenih nezakonitih migranata u 2022. godine. Krajem 2022. godine Srbija je uskladila viznu politiku s EU-om za državljenje Burundija i Tunisa³². Od tada, broj državljenja Burundija značajno se smanjio na teritoriju BiH (listopad-1.561, studeni-162, prosinac-30 osoba).

Privremenih prihvatnih centri u Bosni i Hercegovini

Međunarodna organizacija za migracije (IOM) na lokaciji bivše tvornice "Bira" u Bihaću, lokaciji bivšeg đačkog doma "Borići" u Bihaću, lokaciji bivše tvornice "Miral" u Velikoj Kladuši i lokaciji bivšeg hotela "Sedra" u Cazinu uspostavila je 2018. i 2019. godine privremene prihvatne centre za smještaj migranata, nakon čega je Vijeće ministara BiH donijelo Odluku o određivanju privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata³³. Na području Unsko-sanskog kantona, odlukom Vijeća ministara otvoren je 2021. godine novi privredni prihvatni centar u Lipi.³⁴

³² U 2022. godini evidentirano je samo 33 nezakonitih migranata državljenja Tunisa.

³³ Odluka o određivanju privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata („Službeni glasnik BiH“, broj 28/19

³⁴ Odluka o uspostavi privremenog prihvatnog centra za smještaj migranata na lokaciji "Lipa" („Službeni glasnik BiH“, broj 2/21)

Privremeni prihvatni centri na području Kantona Sarajevo otvoreni su na temelju odluka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, kojim su nekretnine bivše vojarne „Ušivak“ na području općine Hadžići i bivše vojarne „Blažuj“ na području općine Ilidža date, za potrebe Ministarstvu sigurnosti, na korištenje Vijeću ministara BiH. Centri su otvoreni 2018. i 2019. godine.

Od ukupno sedam privremenih centara, migranti su tijekom 2022. godini iskjučivo boravili u centrima Ušivak, Blažuj, Borići i Lipa.³⁵ Usvajanjem izmjena odluka o određivanju privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata u 2022. godini lokacija bivšeg hotela „Sedra“ u Cazinu, bivše tvornice „Bira“ u Bihaću i bivše tvornice „Miral“ u Velikoj Kladuši zvanično prestaju biti prihvatni centri za smještaj migranata³⁶.

U četiri privremena prihvatna centra ukupnog kapaciteta 4.880 mesta tijekom 2022. godine boravilo je prosječno 1.953 migranata. Kratko trajanje boravka korisnika (u prosjeku 5-10 dana) uključujući djecu stvaralo je izazove u pružanju usluga organizacijama koje su uključene u rad s migrantima.

Privremenim prihvatnim centrima upravlja Služba za poslove s strancima u suradnji s Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM). Od travnja 2022. godine fizičko osiguranje u ovim centrima pruža Direkcija za koordinaciju policijskih tijela.

Smještajni kapaciteti na području Kantona Sarajevo

Privremeni prihvatni centar „Ušivak“ na području općine Hadžići kapaciteta do 800 mesta. U 2022. godini prosječno u ovom centru boravile su 292 osobe. Na dan 31. 12. 2022. godine u ovom centru boravilo je 400 osoba.

Privremeni prihvatni centar „Blažuj“ na području općine Ilidža kapaciteta do 2.000 mesta. U 2022. godini prosječno u ovom centru boravilo je 1.112 osoba. Na dan 31. 12. 2022. godine u ovom centru boravilo je 1.009 osoba.

Smještajni kapaciteti na području Unsko-sanskog kantona

Privremeni prihvatni centar „Borići“ u Bihaću kapaciteta do 580 mesta. U 2022. godini prosječno u ovom centru boravile su 182 osobe. Na dan 31. 12. 2022. godine u ovom centru boravilo je 120 osoba.

Privremeni prihvatni centar „Lipa“ na području općine Bihać kapaciteta do 1.500 mesta. U 2022. godini prosječno u ovom centru boravilo je 367 osoba. Na dan 31. 12. 2022. godine u ovom centru boravilo je 138 osoba.

5. Krijumčarenje migranata

„Krijumčarenje migranata“ znači posredovanje, u svrhu izravnog ili neizravnog stjecanja finansijske ili druge materijalne koristi od nezakonitog ulaska osobe u državu koje ta osoba nije državljanin ili u njoj nema trajno boravište³⁷. Krijumčarenje svake godine dovodi do više hiljada smrtnih slučajeva među migrantima. Prema podacima IOM-a, u 2022. godini smrtno

³⁵ Privremeni prihvatni centri „Bira“ ne koristi se za smještaj migranata od 30. 9. 2020., „Sedra“ od 30. 6. 2021. i „Miral“ od 28. 4. 2022.

³⁶ Odluka o izmjenama odluke o određivanju privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata („Službeni glasnik BiH“, broj 85/22)

³⁷ Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta

je stradalo i nestalo 4.945 osoba tijekom njihove migracije. Utapanje je najčešći uzrok smrti migranata³⁸.

Prilivom migranata na područje Bosne i Hercegovine došlo je do povećanja broja kaznenih djela povezanih s migracijama. Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine propisana su dva kaznena djela koja se odnose na krijumčarenje migranata, i to: krijumčarenje ljudi (članak 189.) i organiziranje grupe ili udruženja za izvršenje kaznenog djela „Krijumčarenje migranata“ (članak 189a.).

Pred Sudom BiH u postupku sudjeluje Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine kao ključni akter u provedbi istraga i kaznenom gonjenju izvršitelja kaznenih djela povezanih s krijumčarenjem migranata i migracijama općenito, i nadležna tijela za provedbu zakona (Granična policija BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, ministarstva unutarnjih poslova) koja su uključena u kontrolu i borbu protiv kriminalnih aktivnosti. Ova tijela dužna su dostaviti izvješće o počinjenju kaznenog djela Tužiteljstvu BiH (Tabela 1.).³⁹ Tužiteljstvo BiH po osnovi odluke tužitelja pokreće kazneni postupak, odnosno podiže optužnicu, o kojoj u postupku odlučuje Sud BiH i po okončanju istog, donosi konačnu presudu.

Tabela 1.: Statistički podaci o podnesenim Izvješćima o počinjenju djela prema čl. 189. i 189a. Kaznenog zakona BiH

R.br.	Policijska agencija	Dostavljena Izvješća	1.1.2021 - 31.12.2021		1.1.2022 - 31.12.2022		
			Članak 189. KZ BiH	Članak 189a. KZ BiH	Članak 189. KZ BiH	Članak 189a. KZ BiH	
1	Granična policija BiH	Ukupan broj Izvješća podnesenih Tužiteljstvu BiH	26	1	45	0	
		Ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili kaznena djela	37	4	102	0	
2	Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)	Ukupan broj Izvješća podnesenih Tužiteljstvu BiH	8	2	3	1	
		Ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili kaznena djela	19	9	7	3	
3	MUP Republike Srpske	Ukupan broj Izvješća podnesenih Tužiteljstvu BiH	17	0	14	0	
		Ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili kaznena djela	26	0	23	0	
4	MUP Unsko-sanskog kantona	Ukupan broj Izvješća podnesenih Tužiteljstvu BiH	2	0	0	0	
		Ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili kaznena djela	2	0	0	0	
5	MUP Hercegovačko-neretvanskog kantona	Ukupan broj Izvješća podnesenih Tužiteljstvu BiH	1	0	0	0	
		Ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili kaznena djela	2	0	0	0	
6	MUP Zapadno-hercegovačkog kantona	Ukupan broj Izvješća podnesenih Tužiteljstvu BiH	1	0	0	0	
		Ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili kaznena djela	2	0	0	0	
7	MUP Kantona 10	Ukupan broj Izvješća podnesenih Tužiteljstvu BiH	8	0	1	0	
		Ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili kaznena djela	9	0	1	0	
8	Policija Brčko distrikta BiH	Ukupan broj Izvješća podnesenih Tužiteljstvu BiH	0	1	0	0	
		Ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili kaznena djela	0	3	0	0	
Σ Ukupan broj Izvješća podnesenih Tužiteljstvu BiH			63	4	63	1	
Σ Ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili kaznena djela			97	16	133	3	

³⁸ <https://missingmigrants.iom.int/data> (pristupljeno: 16. 1. 2023.)

³⁹ https://sudbih.gov.ba/data/Dokumenti/Bro%C5%A1ura_Suda_BiH/Brosura_krijumcarenie_SUD_BiH.pdf (pristupljeno: 11. 1. 2022.) Krijumčarenje migranata-Praksa Suda Bosne i Hercegovine, razdoblje od 2018. do 2021.

R.Br.	Struktura prijavljenih osoba po državljanstvu s osnovama sumnje da su izvršili kaznena djela	1.1.2021 - 31.12.2021		1.1.2022 - 31.12.2022	
		Članak 189. KZ BiH	Članak 189a. KZ BiH	Članak 189. KZ BiH	Članak 189a. KZ BiH
1	BiH	77	14	82	3
2	NN	8	1	33	0
3	Angola	7	0	0	0
4	Afganistan	4	1	6	0
5	Turska	0	0	5	0
6	Hrvatska	0	0	4	0
7	Pakistan	0	0	3	0
8	Libija	1	0	0	0
UKUPNO		97	16	133	3

U odnosu na prethodnu godinu broj izvješća podnesenih Tužiteljstvu BiH ostao je isti, dok je broj prijavljenih osoba za izvršenje kaznenog djela povećan za njih 36. Prema podacima ove pravosudne ustanove u zadnjem kvartalu 2022. godine povećan je broj izvješća o nezakonitom prevođenju migranata preko državne granice s teritorija Srbije. Pored državljana BiH, strani državljeni pojавljuju se kao osumnjičeni za počinjenje kaznenih djela u svezi krijumčarenja migranata (Tabela 1.).

Tužiteljstvo BiH po osnovi odluke tužitelja pokreće kazneni postupak, odnosno podiže optužnicu, o kojoj u postupku odlučuje Sud BiH i po okončanju istog, donosi konačnu presudu. Prema podacima Tužiteljstva BiH, u 2022. godini podignuto je 12 optužnica protiv 14 osoba i zaprimilo 12 presuda protiv 15 osoba po članku 189 KZ-a. Za kazneno djelo iz članka 189a. podiglo je dvije optužnice protiv četiri osobe i zaprimilo sedam presuda protiv 34 osobe. Istovremeno, provodilo se ukupno 26 istraga, 21 prema članku 189., a pet po članku 189a. Kaznenog zakona.

Aktivnosti Granične policije Bosne i Hercegovine i Državne agencije za istragu i zaštitu

Izdvojeni su dodatni podaci o međupolicajskoj suradnji i operativnim akcijama Granične policije i Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA), nositeljima aktivnosti za provedbu prioriteta - Intenzivirati borbu protiv krijumčarenja migranata Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH.

Granična policija BiH i SIPA ostvaruju uspješnu operativnu suradnju s drugim državnim tijelima i ministarstvima unutarnjih poslova u BiH, koji su uključeni u aktivnosti protiv skupina i pojedinaca koji se bave krijumčarenjem migranata.

Granična policija i Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) provodili su zajedničke i odvojene istrage o krijumčarenju migranata. Sa Službom za poslove sa strancima provedena je jedna zajednička operativna akcija, dok je pojedinačno Granična policija provela tri, a SIPA dvije operativne akcije.

Na međunarodnoj razini službenici SIPA-e sudjeluju u radu „Operativne skupine Zapadnog Balkana“ za borbu protiv krijumčarenja ljudi, koja promovira suradnju policijskih agencija Zapadnog Balkana i zemalja Unije. Od 2023. godine SIPA će biti kopredsjedateljica ove skupine.

Policijski službenici Granične policije BiH sudjelovali su u realizaciji aktivnosti u okviru međunarodnih operativnih akcija „JAD Mobile 5“ organizirane od strane Frontexa i „JAD SEE 2022“ organizirane od strane Europola, koje su pored ostalog bile usmjerene na sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela u svezi nezakonite migracije, odnosno krijumčarenje migranata preko državne granice i trgovanje ljudima.

Pored navedenog, pripadnici Granične policije uključeni su u potragu za državljanima Turske u rijeci Savi, koja je pokrenuta krajem 2022. godine po zaprimanju informacije o mogućem utapanju državljana navedene zemlje.

6. Međunarodna zaštita

Osoba postaje podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu kada podnese zahtjev za azil. Na području azila predviđena su dva oblika međunarodne zaštite: status izbjeglice i status supsidijarne zaštite.

Migrantima koji su nezakonito ušli u zemlju i iskazali namjeru za traženje azila u Bosni i Hercegovini, neovisno je li namjera iskazana Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine na graničnom prijelazu⁴⁰ ili u terenskom uredu Službe za poslove sa strancima, Služba za poslove sa strancima izdaje potvrdu o namjeri traženja azila. Izdata potvrda dostavlja se Sektoru za azil Ministarstva sigurnosti. Potvrda omogućava zakonit boravak na teritoriju BiH u roku njene valjanosti od 14 dana, te u navedenom razdoblju migrant treba podnijeti zahtjev za azil nadležnoj organizacijskoj jedinici Ministarstva sigurnosti. Iz različitih razloga, većina nositelja navedene potvrde ili napusti BiH ili pokuša napustiti BiH prije nego što podnesu zahtjev za azil. U terenskim uredima Službe za poslove sa strancima osigurani su letci koji sadržavaju informacije o smislu potvrde o namjeri traženja azila.

Razvoj zakonodavstva i drugih dokumenata o azilu

Oblast prihvata i smještaja tražitelja azila dodatno je usklađena s Direktivom Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Donesenim Pravilnikom o standardima funkciranja i drugim pitanjima značajnim za rad Centra za prihvat i smještaj tražitelja azila definirani su standardi u odnosu na prihvat i boravak tražitelja azila u Azilantskom centru.⁴¹

Na osnovi opredjeljenja koje je Bosna i Hercegovina dala na prvom Globalnom forumu za izbjeglice održanom 2019. godine, Sektor za azil definirao je u suradnji s UNHCR-om preporuke za uvođenje mehanizama osiguranja kvaliteta sustava azila. Preporuke se odnose na: jačanje kadrovske kapacitete, izradu kontrolnih listi, standardnih operativnih procedura i informativnih letaka, poboljšanje identificiranja tražitelja azila u miješanim migracijskim tokovima, ranu identifikaciju ranjivih skupina i kontinuiranu obuku službenika koji rade na predmetima azila.

Precizirane su oblasti u kojima je u predstojećem trogodišnjem razdoblju nove Mape puta za suradnju između Agencije Europske unije za azil EUAA i Ministarstva sigurnosti (2023. - 2025.) pomoći Bosni i Hercegovini najznačajnija: pomoći kod predstojećih aktivnosti na Izradi izmjena i dopuna Zakona o azilu kroz njegovo daljnje usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a, jačanje kapaciteta postupka azila (s posebnim akcentom na informacije o zemljama porijekla tražitelja azila), jačanje kapaciteta prihvata ranjivih skupina tražitelja azila izgradnjom Centra za prihvat ranjivih kategorija tražitelja azila.

⁴⁰ Namjeru za podnošenje zahtjeva za azil iskazalo je 14 osoba.

⁴¹ Pravilnik o standardima funkciranja i drugim pitanjima značajnim za rad Centra za prihvat i smještaj tražitelja azila („Službeni glasnik BiH”, broj 85/22)

Statistički podaci o tražiteljima međunarodne zaštite

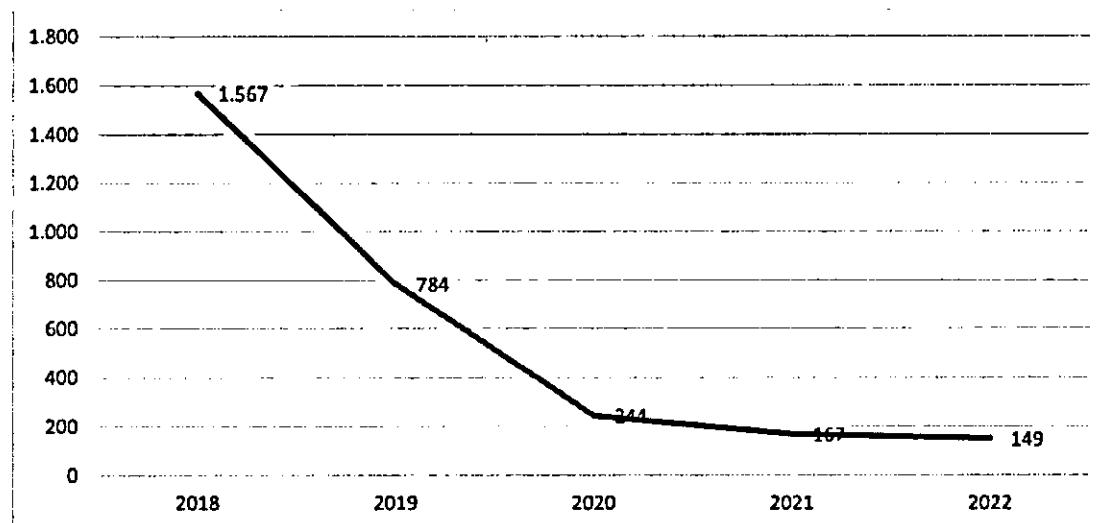
Namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH iskazalo je 25.709 osoba od ukupnog broja nezakonitih migranata prijavljenih Službi za poslove sa strancima (27.429) u 2022. godini. Istovremeno, zahtjev za azil podnijelo je 149 osoba.

Tabela 2.: Pregled iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil i podnesenih zahtjeva za azil u BiH u razdoblju 2018.-2022. godina

Broj migranata	Razdoblje 2018.-2022.				
	2018	2019	2020	2021	2022
Broj nezakonitih migranata	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429
namjera za azil	22.499	27.769	15.170	14.688	25.709
zahtjev za azil	1.567	784	244	167	149
udio	6,96 %	2,82 %	1,61 %	1,14 %	0,58 %

Prethodno predstavljeni podaci ukazuju na trend vrlo niskog udjela podnesenih zahtjeva za azil u odnosu na ukupan broj iskazanih namjera. U 2022. godini udio je bio manji od 1 %. Istovremeno, prikazani podaci pokazuju trend smanjenja broja zahtjeva za azil u Bosni i Hercegovinu već petu godinu za redom (Grafikon 4.).

Grafikon 4.: Broj podnesenih zahtjeva za azil u razdoblju 2018.-2022. godina

U razdoblju od 2018. do 2020. godine evidentiran je znatan pad broja podnesenih zahtjeva za azil, za čak 84 %. U narednom dvogodišnjem razdoblju, iako usporen, trend pada broja podnesenih zahtjeva za azil nastavlja se u 2021. i 2022. godini. Povodom zahtjeva za azil u 2022. godini postupak je obustavljen za 161 osobu, odbijen za 33 i odbačen za dvije osobe⁴².

Razlika između broja iskazanih namjera i podnesenih zahtjeva za azil kao i obustavljenih postupaka povodom zahtjeva za azil pokazatelji su zloupotrebe sustava azila u BiH.

U 2022. godini status supsidijarne zaštite dobio je 46 osoba ili 64 % više nego 2021. Istovremeno, supsidijarna zaštita prodljena je za 41 osobu.

⁴² Ovaj podatak Sektora za azil pokazuje postupke koji su završeni u 2022. godini prema odredbama Zakona o azilu.

Integraciju osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH provodi Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice. Stranci kojima je u BiH odobrena međunarodna zaštita ostvaruju niz prava kao i bosanskohercegovački državljanin, a kao što su pravo na identifikacijski dokument, rad, zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, socijalnu skrb, informiranje, pomoć pri uključivanju u bosanskohercegovačko društvo, ali i daljnja prava kao što su pravo na spajanje obitelji i putnu ispravu.

Centri za prihvatanje tražitelja azila

Tražitelji za vrijeme postupka utvrđivanja statusa imaju određena prava i obveze koja uključuju pravo na boravak u BiH, smještaj u centar za tražitelje azila, slobodu kretanja u BiH, primarnu zdravstvenu zaštitu, osnovno i srednje obrazovanje, informiranje na jeziku koji razumiju ili za koji se može osnovano prepostaviti da razumiju o postupcima, pravima i obvezama koje proizlaze iz njihova statusa, besplatnu pravnu pomoć, pristup tržištu rada pod uvjetima propisanim Zakonom o azilu, identifikacijsku ispravu, praćenje tijeka postupka na jeziku koji razumije ili za koji se osnovano prepostavlja da razumije i psihosocijalnu pomoć.

Prihvat, smještaj i pristup ostalim pravima za tražitelje međunarodne zaštite osiguran je u Azilantskom centru, specijaliziranoj ustanovi za smještaj stranaca, kojim rukovodi Ministarstvo sigurnosti. Azilantski centar otvoren je 2014. godine u Delijašu (Općina Trnovo) kapaciteta do 150 mjeseta. U 2022. godini prosječno u ovom centru boravilo je devet osoba. Na dan 31. 12. 2022. godine u ovom centru boravile su četiri osobe.

Pored Azilanstog centra, prihvat i smještaj tražiteljima međunarodne zaštite u Bosni i Hercegovina osiguran je u Izbjegličko-prihvatanom centru „Salakovac“ i Readmisijskom centru u Mostaru, kojim rukovodi Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice stavilo je na raspolaganje 200 mjeseta za smještaj ranjivih kategorija tražitelja azila prije svega obitelji s djecom i drugih. Suradnja između ministarstava regulirana je novim protokolom potpisanim 2022. godine⁴³. U 2022. godini nije bilo smještenih korisnika u centru.

7. Povratak i readmisija

Tijekom 2022. godine Bosna i Hercegovina nastavila je da radi na unapređenju procedura povratka i jačanju suradnje u procesu povratka i readmisije, bosanskohercegovačkih državljanina i migranata koji nezakonito borave na teritoriju BiH.

Bosna i Hercegovina zaključila je sporazum o readmisiji s EU kao i provedbene protokole uz Sporazum o readmisiji s EU-om s 16 država članica EU. Njihova provedba je u cijelini zadovoljavajuća, ocjenjeno je u Izvješću Europske komisije o BiH za 2022. godinu. Pored Sporazuma s EU-om, sporazumi o readmisiji i pripadajući protokoli zaključeni su sa sljedećim državama: Švajcarskom, Danskom, Norveškom, Srbijom, Crnom Gorom, Albanijom, Sjevernom Makedonijom, Moldavijom, Rusijom, Turskom i Pakistanom.

---

⁴³ Protokol o privremenom prihvatu, smještaju i boravku stranca koji je iskazao namjeru za podnošenje zahtjeva za azil i tražitelja azila kao i žene u pokretu-žrtve nasilja i maloljetnika bez pratnje, a nalaze se u kategoriji ranjivih korisnika, u Bosni i Hercegovini tijekom privremenog smještaja u Izbjegličko-prihvatanom centru „Salakovac“ i Readmisijskom centru u Mostaru.

Međunarodni događaji i suradnja u oblasti povratka i readmisije

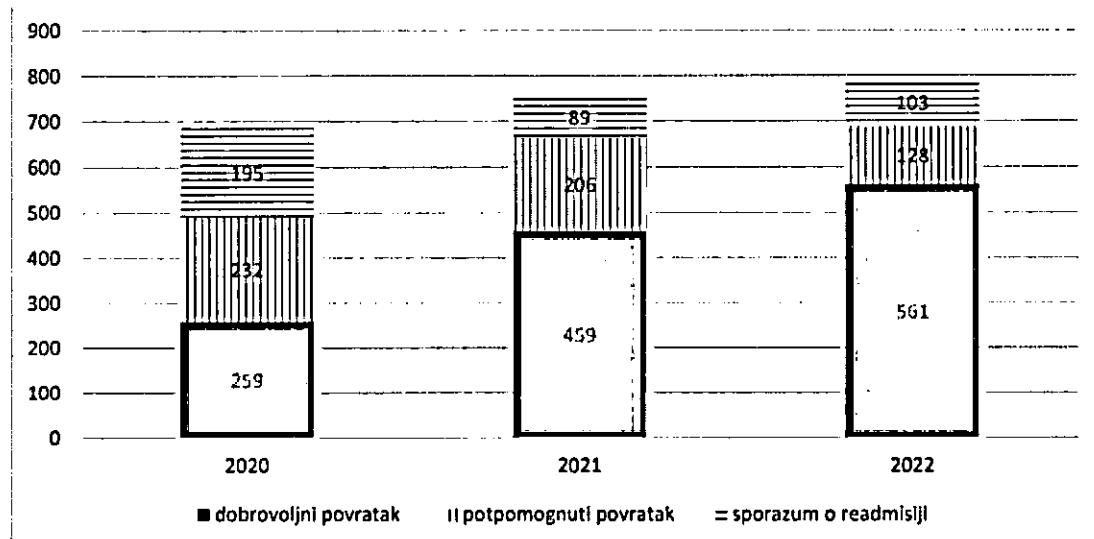
JCP⁴⁴ Implementation Conference on Return održana je u lipnju 2022. u Sloveniji. Konferencija je nastavak „JCP Ministarske konferencije o povratku – Regionalni mehanizam povratka, partnerstva za povratak”, održane iste godine u veljači. Zaključcima s konferencije sudionici su se složili da će analizirati politike i prakse u svezi s provjerom ulazaka i provedbom povratka sve radi doprinosa boljem razumijevanju, sposobnosti reagiranja i boljoj suradnji u upravljanju migracijama.

Održan je bilateralni sastanak s predstavnicima nadležnih tijela Islamske Republike Pakistan radi unaprjeđenja i ubrzanja readmisije državljana Pakistana koji borave bez dozvole u Bosni i Hercegovini, na temelju zaključenog sporazuma o readmisiji između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Islamske Republike Pakistan kao i uvođenja sustava za digitalnu obradu zahtjeva za readmisiju kako bi se postupak utvrđivanja identiteta migranata državljana Pakistana ubrzao. U 2022. godini održan je i bilateralni sastanak s tijelima nadležnim za provedbu readmisije Republike Turske radi razvoja operativne suradnje.

Statistički podaci o povratku i prihvatu nezakonitih migranata

Služba za poslove sa strancima u 2022. godini realizirala je povratak za ukupno 799 osoba, od čega je kroz dobrovoljni povratak koji realizuje Služba u zemlje podrijetla vraćen 561 migrant, kroz program potpomognutog dobrovoljnog povratak i reintegracije (AVRR) koji implementira IOM u suradnji sa Službom 128, a na osnovi sporazuma o readmisiji iz BiH vraćene su 103 osobe. Kroz prisilni povratak u službenoj pratnji vraćeno je ukupno 7 migranata (4 - državljana Kraljevine Maroko, 2 - Islamske Republike Pakistan, 1 - Republike Turske).

Grafikon 5.: Broj migranata koji su napustili teritoriju BiH prema tipu povratka⁴⁵

Oko 42 % postupaka vraćanja koje je Služba za poslove sa strancima organizirala 2022. bilo je dobrovoljno, a taj se udio povećava posljednje tri godine. Promicanje dobrovoljnog povratka

⁴⁴ Zajednička koordinacijska platforma je pokrenuta početkom 2021. godine, zasnovana je na „Bečkoj deklaraciji“ koju je Austrija usvojila pod njemačkim predsjedavanjem Vijećem EU u ljetu 2020. nakon konferencije 19 ministara unutarnjih poslova na „Salzburškom forumu“.

⁴⁵ Zbog izrazito malog broja izvršenih prisilnih udaljenja u 2020. i 2021. godini, podatke nije moguće prikazati u grafikonu.

je pristup koji promovira i nova EU-ova strategija dobrovoljnog povratka i reintegracije⁴⁶. Ovim tipom povratka osigurava se humano, učinkovito i održivo vraćanje nezakonitih migranata, obično se smatra isplativijim od prisilnog vraćanja, zemlje vraćanja sklonije su sudjelovati i preuzimati odgovornosti za taj postupak ako su povratci dobrovoljni. Na temelju tih elemenata stječe se povjerenje u sustav i on postaje vjerodostojniji i djelotvorniji.

Osobe koje su vraćene kroz dobrovoljni povratak bile su većinom državljeni Turske, kroz potpomognuti povratak (što znači da su vraćene osobe primile logističku, finansijsku i/ili drugu materijalnu pomoć) državljeni Indiji dok je na temelju readmisijskih sporazuma predato Srbiji najviše državljeni Kube, a Crnoj Gori osoba s Kosova*.

U 2022. godini prihvaćeno je 838 nezakonitih migranata, od čega 836 po osnovi sporazuma o readmisiji između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o vraćanju i prihvatanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit i dvoje migranata po readmisijskom sporazumu između BiH i Crne Gore. Prihvaćen je najveći broj državljeni Republike Turske.

Statistički podaci o prihvatu državljeni Bosne i Hercegovine

U 2022. godini ponovni prihvat odobren je za 578 osoba kojima je potvrđen identitet i državljanstvo Bosne i Hercegovine, od ukupno broja zaprimljenih zahtjeva za 781 osobu⁴⁷. Prihvat je odbijen za 170 osoba. Najveći broj osoba vraćen je iz Savezne Republike Njemačke.

Pored redovitog readmisijskog postupka, 232 državljeni BiH vraćena su iz Njemačke na osnovi zaključka Vijeća ministara o dozvoli uporabe europskog hitnog putnog lista za povratak (EU *laissez passer* - EU LP).

Centri za smještaj osoba u postupku povratak i readmisije

Imigracijski centar kapaciteta do 120 mesta. U ovaj centar kojim upravlja Sužba za poslove sa strancima smještaju se i borave do konačnog udaljenja, među ostalim, osobe koje nakon rješenja o protjerivanju ne žele dobrovoljno napustiti zemlju. U 2022. godini prosječno u ovom centru boravilo je 50 osoba. Na dan 31. 12. 2022. godine u ovom centru boravilo je 48 osoba.

Pored Imigracijskog centra, nezakoniti migranti kojima je određena blaža mjera nadzora, mogu se smjestiti u privremenim prihvati centar ili na odgovarajuću adresu u BiH. U 2022. godini ova mjera je donesena za 465 osoba, uglavnom državljeni Republike Turske i Kube.

Readmisijski centar u Mostaru koji postoji u okviru centra u Salakovcu, kapaciteta do 100 mesta. Centar je formiran radi prihvata i zbrinjavanja državljeni Bosne i Hercegovine koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji. Centrom upravlja Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice.

Također, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nastavilo je podržavati lokalne zajednice koje su uključene u uspostavu funkcionalnog, transparentnog i održivog sustava prihvata i integracije državljeni BiH koji se vraćaju po osnovi sporazuma o readmisiji.

⁴⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52021DC0120> (pristupljeno: 17. 1. 2023.)

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

⁴⁷ U tijeku je bilo rješavanje readmisijskih zahtjeva za 28 osoba. Za pet osoba zahtjev je proslijeden Službi za poslove sa strancima.

8. Finansijska sredstava za upravljanje nezakonitim migracijama

Glavni izvor financiranja kojim se nastoji pridonijeti učinkovitom upravljanju nezakonitim migracijama u BiH su sredstva iz Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) Europske unije. IPA sredstva dodjeljuju se Bosni i Hercegovini putem projekata kojima od početka migracijske situacije uzrokovane povećanim nezakonitim ulaskom migranata upravlja Međunarodna organizacija za migracije (IOM) s projektnim partnerima: Fondom Ujedinjenih nacija za djecu (UNICEF), Uredom visokog povjerenika Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR), Populacijskim fondom Ujedinjenih nacija (UNFPA) i Danskim vijećem za izbjeglice u BiH (DRC).

U 2022. godini završene su aktivnosti predviđene IPA projektom "Posebne mjere za podršku odgovoru na izbjegličku i migrantsku situaciju u Bosni i Hercegovini" koji se provodio od 2018. godine. Prema raspoloživim podacima za prvi deset mjeseci 2022. godine, u razdoblju od 1. 1. do 31. 10. 2022. realizirana su sredstva u iznosu od 12.843.203 eura što uključuje ukupne troškove svih navedenih organizacija angažiranih na navedenom i započetom IPA projektu (Tabela 3.).

Tabela 3.: Realizacija projektnih sredstava u razdoblju od 1. 1. do 31. 10. 2022. i od 1. 10. do 31. 10. 2022. godine prema međunarodnim organizacijama

Projektni partneri	Iznos u eurima 1.1.-31.10.2022.	Udio u ukupnom iznosu
Međunarodna organizacija za migracije (IOM)	10.839.315	84,4%
Ujedinjenih nacija za djecu (UNICEF) ⁴⁸	365.558	2,8%
Ured visokog povjerenika Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR)	354.316	2,8%
Populacijski fond Ujedinjenih nacija (UNFPA)	444.456	3,5%
Dansko vijeće za izbjeglice u BiH (DRC)	839.558	6,5%
UKUPNO	12.843.203	100,0%

Detaljniji podaci o realizaciji sredstava iz proračuna IPA projekta "Posebne mjere za podršku odgovoru na izbjegličku i migrantsku situaciju u BiH" u deset mjeseci 2022. godine prikazani su u tabeli 4. koja slijedi.

Tabela 4.: Realizacija sredstava iz IPA projekta u razdoblju od 1. 1. do 31. 10. 2022. godine

Projektni partneri	Aktivnosti	1.1.-31.10.2022.
		Udio u ukupnom utrošku
IOM	izdaci privremenih prihvavnih centara (PPC)	36,53 %
	nabavke i pripreme obroka u PPC	16,18 %
	nabavka neprehrabnenih artikala	9,97 %
	sigurnost i fizičko osiguranje PPC ⁴⁹	3,04 %
	podrška Ministarstvu sigurnosti, Službi za poslove sa strancima, Graničnoj policiji i MUP-u Unsko-sanskog kantona u upravljanju migracijama	16,17 %
	pomoć i podrška lokalnoj zajednici	0,40%

⁴⁸ Podaci UNICEF-a odnose se na razdoblje od 1.1. do 31.7.2022. godine.

⁴⁹ Podaci se odnose na razdoblje od 1.1. do 31.5.2022. godine.

	administrativna podrška, vidljivost i upravljanje projektom	2,10 %
UNICEF ⁵⁰	zaštita djece	2,60 %
	koordinacija, monitoring i vidljivost	0,25 %
UNHCR	pružanje međunarodne zaštite, ekspertska podrška i koordinacija	1,05 %
	podrška Ministarstvu sigurnosti i Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice ⁵¹ ; tim za registraciju i utvrđivanje status - podrška Sektoru za azil; osoblje u prihvatnim centrima Delijaš i Salakovac	1,28 %
	podrška Službi za poslove sa strancima za rano identificiranje i profiliranje tražitelja azila	0,43%
UNFPA	osnaživanje žena i djevojčica	3,46 %
DRC	primarna zdravstvena zaštita	6,54 %
Ukupno		100,00 %

Iz prethodne tabele vidljivo je da u ukupnim troškovima najveći udio čine troškovi funkciranja privremenih prihvavnih centara (65,72 %) i troškova pružanja podrške Ministarstvu sigurnosti, Službi za poslove s strancima, Graničnoj policiji i MUP-u Unsko-sanskog kantona u upravljanju migracijama (16,17 %.). Ostali troškovi čine 18,11 % u ukupnom udjelu troškova u deset mjeseci 2022. godine.

Istovremeno, započeta je provedba novog IPA projekta pod nazivom „Individualne mjere za jačanje kapaciteta za upravljanje migracijskim tokovima u Bosni i Hercegovini“. IPA projekat uključuje aktivnosti: upravljanja i održavanja privremenih prihvavnih centara, upravljanja procedurama azila, granicom, pružanja psihosocijalne potpore ranjivim skupinama migranata, zaštite djece, pružanja zdravstvene zaštite i unaprjeđenje socijalne kohezije između lokalne zajednice i migranata.

Projektne aktivnosti u okviru novog projekta nastavljaju implementirati prethodno navedene međunarodne organizacije (IOM, UNICEF, UNHCR, UNFPA, DRC) s njihovim provedbenim partnerima prema dodijeljenim odgovornostima.

Od studenoga 2022. godine, IOM primjenjuje novi način izvještavanja o provedbi projekta. Ministarstvu sigurnosti dostavljen je dokument pod nazivom *Monthly Progress Update*, koji pruža operativne novosti o provedbi aktivnosti u okviru aktualnog projekta. U dokumentu se s finansijskog aspekta vidi samo okvirni iznos utrošenih projektnih sredstava (Tabela 5.).

Tabela 5.: Okvirni iznos utrošenih sredstava do kraja prosinca 2022. po organizacijama

Partneri u projektu	IPA proračun za razdoblje 2022. – 2025. (euro)	Približan iznos potrošenog proračuna (euro)	Približan postotak potrošenog proračuna
IOM	33.083.284,98	3.661.403	11 % ⁵²
UNICEF	1.181.106,08	369.921	31 %

⁵⁰ Podaci se odnose na razdoblje od 1.1. do 31.7.2022. godine.

⁵¹ Prema podacima Iz informacije IOM, UNHCR prestao je finansijski podržavati rad centra Slakovac nakon 31.3.2022. godine

⁵² Postotak se računa na ukupni iznos, uključujući i neke od proračunskih stavki čija dinamika korištenja tek treba biti dogovorena, prema podacima IOM-a.

UNHCR	2.584.948,80	77.548	3 % ⁵³
UNFPA	1.373.312,73	164.798	12 % ⁵⁴
DRC	1.271.378,39	826.396	65 %

Prema podacima IOM-a, *Monthly Progress Update* služi za informiranje samo Delegacije Europske unije u BiH i Ministarstva sigurnosti o napretku implementiranja projekta. Financijski podaci uključeni u službena privremena i završna izvješća odobrena od strane donatora imaju konačan i obvezujući karakter.

Pored navedenih IPA projekata, financijska pomoć za pokrivanje troškova zdravstvene zaštite migrantima pruža se putem projekta „Osiguran pristup zdravstvenim uslugama i zaštiti ljudskih prava za tražitelje azila, izbjeglice i migrante u BiH“ koji je financiran sredstvima Glavne uprave za civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći (ECHO) Europske komisije.

Prema podacima Danskog vijeća za izbjeglice (DRC) u BiH koja provodi projekt pristupa zdravstvenim uslugama, Glavna uprava za civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći (ECHO) donirala je od 1. 1. 2021. do 31. 12. 2022. godini sredstva u ukupnom iznosu od 9.294.540,80 eura, od čega je u navedenom razdoblju utrošeno 11.144.224,56 eura. U prosincu 2022. godine iskorišteno je ukupno 98.711,73 eura od navedenih utrošenih sredstava. Realiziranje sredstava vrši se preko izravnih pružatelja primarne i sekundarne zdravstvene zaštite odnosno ne uplaćuju preko Jedinstvenog računa trezora BiH.

Prema podacima s kojima raspolaže Ministarstvo sigurnosti, preko Jedinstvenog računa trezora BiH uplaćuju se sredstva (Tabeli 6.) prema godišnjim ugovorima između Ministarstva sigurnosti, Službe za poslove sa strancima i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice s UNHCR-om.

Tabela 6.: Uplata donatorskih sredstava u 2022. godini

Primatelj	Šifra projekta	Datum	Tranša	Iznos (KM)
Ministarstvo sigurnosti	BIH01/2022/0000000210/000	6.1.2022.	1.	130.238,40
		27.7.2022.	2.	113.958,60
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	BIH01/2022/0000000211/000	6.1.2022.	1.	75.972,80
Služba za poslove sa strancima	BIH01/2022/0000000212/000	19.1.2022.	1.	94.428,80

Sredstva ili dio sredstava, prikazana u prethodnoj tabeli, osigurana su iz navedenih IPA projekata koji su se provodili tijekom 2022. godine.

III. Izazovi u upravljanju nezakonitim migracijama u Bosni i Hercegovini

Globalna sigurnosna, zdravstvena i socio-ekonomski dešavanja imaju ozbiljne implikacije na migracije odnosno rezultiraju kretanjem migranata velikih razmjera. U uvjetima ograničenja kretanja nametnutih tijekom 2020. i 2021. godine, kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-

⁵³ Do ovog datuma nisu primljena sredstva, još uvjek se čeka dogovor između agencija UN-a. Stoga je navedeni postotak približan, a promjena izvora finansiranja izvršit će se nakon što se prime sredstva, prema podacima IOM-a.

⁵⁴ Procijenjeni postotak. Imajući na umu da sredstva još nisu primljena, točan postotak, UNFPA može osigurati nakon što se obave naplate i usklađivanje troškova, prema podacima IOM-a.

19, priliv migranata znatno je smanjen. Međutim, popuštanjem mjera za sprječavanje širenja zaraze, dolazi do povećanja migracijskih tokova, zakonitih i nezakonitih. Tako je u 2022. godini zabilježen najveći broj otkrivenih nezakonitih prelazaka vanjskih granica Europske unije, poglavito na centralnomediterskoj i zapadnobalkanskoj migracijskoj ruti, nakon migrantske krize 2015-2016 godine. Priljev migranata u EU dodatno se povećao dolaskom izbjeglica iz Ukrajine i Rusije.

Bosna i Hercegovina, kao i druge europske zemlje, posljednjih godina suočava se s mnogobrojnim migracijskim izazovima uzrokovanih promjenjivim intenzitetom priliva migranata. Mnogi od tih izazova su opći i zajednički, kako za zemlje Europske unije tako i Zapadnog Balkana i jasno ukazuju na potrebu još intenzivnije suradnje i koordinacije na regionalnoj razini. Upravljanje granicom i migracijskim tokovima, ubrzanje procedure azila, suzbijanje nezakonite migracije, borba sa preograničnim kriminalom i suradnja u oblasti readmisije i vizne politike ključni su za rješavanje migracijskih i sigurnosnih izazova zemalja na migracijskim rutama. Isto tako, važno je ubrzati odluke, povećati prilagodljivost infrastrukture za migraciju, povećati fleksibilnost upravljanja migracijama kroz brzu reakciju, kvalitetnu koordinaciju te poboljšati koherentnost regionalnih politika.

U nastavku ovog dijela informacije prezentirani su izazovi u upravljanju migracijama s kojima se suočavaju tijela nadležna za migracije i pitanja vezana za migracije, koja upravljaju ovim kompleksim procesom u Bosni i Hercegovini.

Ključni izazovi

- **Postizanje potrebnog političkog konsenzusa po pitanju upravljanja migracijama u Bosni i Hercegovini.**
- **Omogućavanje fleksibilnih institucionalnih i zakonodavnih promjena kao odgovor na stalna migracijska kretanja.**
- **Rad na preporukama iz godišnjeg Izvešča Europske komisije o Bosni i Hercegovini za 2022. godinu.⁵⁵**
- **Jačanje institucija Bosne i Hercegovine kako bi država preuzela upravljanje migracijskim tokovima kako u sigurnosnom tako i u humanitarnom aspektu.**
- **Prevazilaženje višegodišnjeg nedostatka finansijskih, kadrovskih i tehničkih kapaciteta u svim institucijama i agencijama u čijim nadležnostima su različita pitanja iz oblasti migracija.**
- **Pravodobno donošenje strateških dokumenata kojim se integrirano usmjerava razvoj politike migracija i azila kao i dokumenata kojim se predviđaju nove mјere za zaustavljanje nezakonitih migracija i zlouporabe sustava migracija i azila.**
- **Osiguranje efikasnijeg sustava koordinacije i upravljanja migracijama na svim razinama.**

---

⁵⁵ http://europa.ba/wp-content/uploads/2022/10/izvestaj-o-bosni-i-hercegovini-za-2022-godinu_1666693844.pdf (pristupljeno: 6. 2. 2023.)

Operativni izazovi

Cjelokupan proces upravljanja migracijama sa sobom nosi i niz operativnih izazova u upravljanju migracijama. Mnogi od aktualnih operativnih izazova u BiH zajednički su za sve tranzitne zemlje kao i zemlje odredišta. Stoga su suradnja i zajednički odgovor ključni za učinkovito suočavanje s tim migracijskim izazovima:

- **Institucionalni izazovi** očituju se prvenstveno kroz nedovoljnu kadrovsку popunjenošć, nedostatak materijalno-tehničkih sredstava kao i kroz nedovoljna proračunska sredstva potrebna za djelotvoran odgovor Granične policije BiH, Službe za poslove sa strancima, Državne agencije za istrage i zaštitu, Sektora za azil i Sektora za imigraciju Ministarstva sigurnosti kao i drugih tijela nadležnih za pitanja vezana za migracije.
Također, neophodno je izmjeniti i uskladiti postojeće pravilnike o unutarnjoj organizaciji navedenih tijela mjerodavnih za pitanja migracija i azila, kako bi ista bila osposobljena i u mogućnosti da pruže efikasan odgovor na buduće migracijske izazove.
- Izazovi povezani s potrebotom za stalnim prilagođavanjem propisa Bosne i Hercegovine s zakonodavstvom Europske unije u oblasti imigracija i azila.
- Sprječavanje i suzbijanje nezakonitih migracija započinje u zemljama visokog migracijskog rizika. Stoga, prvo ukazujemo na specifični izazov s kojim se suočavaju diplomatsko-konzularna predstavništva, a odnosi se na pokušaje zloupotrebe procedura za izdavanje vize za kratkoročni (Viza C) ili dugoročni boravak (Viza D), koja omogućava ulazak i boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- Bosna i Hercegovina je prema susjednim zemljama omeđena uglavnom prirodnim granicama duž riječnih tokova i vrhova planinskih masiva⁵⁶, te na granici nema umjetnih fizičkih prepreka (zid, žica i sl.) za ulazak na državni teritorij. Također, Bosna i Hercegovina graniči s Republikom Hrvatskom koja kao članica Europske unije ulazi u Schengen od 1. siječnja 2023. godine, kao i s državama na zapadnobalkanskoj ruti koja se koristi za nezakonite dolaske u zemlje Europske unije. Stoga, poboljšanje zaštite i sigurnosti državne granice predstavlja jedan od prioritetnih izazova u upravljanju migracijama.
- Utvrđivanje identiteta nezakonitih migranata je naredni specifični izazov. Identitet nezakonitih migranata uglavnom se utvrđuje na temelju njihove izjave. Nezakoniti migranti u većini slučajeva nemaju niti jedan osobni dokument na temelju kojeg je moguće izvršiti njihovu identifikaciju ili daju lažne podatke o sebi pa tako nastaju lažni identiteti. To svakako otvara pitanje vjerodostojnosti izjava o identitetu prilikom procesuiranja migranata, organiziranja povratka ili apliciranja za status međunarodne zaštite.
- Za oblast međunarodne zaštite veže se pitanje zloupotrebe sustava azila. Iskazivanjem namjere za azil radi privremenog legaliziranja boravka na teritoriju Bosne i Hercegovine i organiziranja sekundarnog kretanja, napuštanje Bosne i Hercegovine za vrijeme valjanosti potvrde o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil neki su od uočenih oblika zloupotrebe sustava azila.

---

⁵⁶ Strategija Integriranog upravljanja granicom u BiH za razdoblje 2019.-2023. godina

- **Provedba i dobro funkcioniranje procedura povratka.** Procedure povratka nezakonitih migranata otežane su izostankom suradnje vlasti zemlje podrijetla migranta ili države tranzita iz koje je migrant ušao na teritorij BiH.
- **Provedba skraćenog postupka povratka nezakonitih migranata po sporazumima o readmisiji, odnosno osiguranje potrebnih uvjeta kako bi nadležna tijela, u situaciji kada sporazum o readmisiji predviđa skraćeni postupak, mogla realizirat navedeni postupak, odnosno povratak u zemlju iz koje je osoba nezakonito ušla u Bosnu i Hercegovinu.**
- **Zaključivanje sporazuma o readmisiji s državama podrijetla migranata** je složen i vrlo često dugotrajan proces pregovaranja tijekom kojeg je potrebno usuglastiti stavove o više značajnih pitanja radi olakšavanja povratka i tranzita osoba koje ne ispunjavaju, ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, prisustvo ili boravak na teritoriju države koja upućuje zahtjev za readmisiju.
- **Suzbijanje kriminalnih aktivnosti povezanih s krijumčarenjem i trgovanjem ljudima** predstavlja kontinuirani izazov za pravosudne i policijske agencije u BiH. Njihov rad je dodatno otežan digitalizacijom krijumčarenja odnosno zloupotreboom platformi društvenih medija, mobilnih aplikacija i šifriranih komunikacijskih alata od strane kriminalnih skupina za organiziranje svoje logistike i osiguranja profita⁵⁷.
- Pored suradnje sa zemljama podrijetla, tranzitnim zemljama kao i zemljama destinacije, potrebno je jačati i operacionalizirati suradnju između nadležnih tijela Bosne i Hercegovine i država Europske unije, kao i suradnju s međunarodnim organizacijama i EU agencijama koje se bave migracijama i sigurnosnim pitanjima.
- **Aktivno sudjelovanje Bosne i Hercegovine u definiranju regionalnih politika i razvoja migracijskih i azilantskih sustava usklađenih sa standardima Europske unije odnosno promoviranje regionalnog pristupa o različitim inicijativama i relevantnim pitanjima u oblasti migracija i azila, a koji će biti usklađen s EU standardima.** Pored navedenog, potrebno je dalje promovirati operativnu suradnju unutar regije kako bi se spriječile nezakonite migracije, krijumčarenje migranata i trgovanje ljudima.

IV. Provedba Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u Bosni i Hercegovini

Zadnji dio informacije pripremljen je prema zaključku Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, kojim je Ministarstvo sigurnosti obvezano da jedanput u tri mjeseca informira ovo povjerenstvo o aktualnoj situaciji i provedbi operativnog plana za upravljanje migrantskom krizom u BiH.

Informacija s Planom mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH, usvojena na 22. sjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine održanoj 16.12.2020. godine, sadrži sedam prioriteta, 24 mjere i 127 aktivnosti.

U tabeli 7. koja slijedi prikazan je stupanj provedbe aktivnosti⁵⁸ iz Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH za razdoblje od 1. 1. 2021. godine do 31. 12. 2022. godine prema prioritetima Bosne i Hercegovine u oblasti migracija i azila:

⁵⁷ Godišnje Izvješće Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata (EMSC) za 2021. godinu

⁵⁸ Procjena stupnja provedbe aktivnosti iz Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH urađena je na temelju podataka dostavljenih od nositelja aktivnosti.

- 1) Jačanje Granične policije BiH u svrhu bolje kontrole granice, a u cilju sprječavanja nezakonitih ulazaka na teritorij BiH
- 2) Jačanje kapaciteta za efikasnije upravljanje nezakonitim migracijama na teritoriji Bosne i Hercegovine, te funkcioniranje postojećih i uspostava i funkcioniranje novih privremenih prihvavnih centara za smještaj migranata
- 3) Realiziranje sporazuma o readmisiji i jačanje readmisijskih kapaciteta
- 4) Jačanje kapaciteta u području azila
- 5) Intenzivirati borbu protiv krijumčarenja migrantima
- 6) Podrška lokalnim zajednicama u kojim su uspostavljeni privremeni prihvativni centri
- 7) Jačanje kapaciteta Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u BiH-Operativnog stožera za pitanja migracija u BiH

Tabela 7.: Stupanj provedbe aktivnosti za razdoblje od 1. 1. 2021. godine do 31. 12. 2022. godine

Prioriteti u oblasti migracija i azila	Ukupan broj aktivnosti definisanih Planom mjera	Broj aktivnosti		
		Provđena u toku	Provđena nije počela	Provđena u kontinuitetu
Prioritet I.	25	24	1	21
Prioritet II.	37	21	16	8
Prioritet III.	10	10	0	7
Prioritet IV.	13	12	1	6
Prioritet V.	13	13	0	9
Prioritet VI.	18	5	13	2
Prioritet VII.	11	10	1	7
Ukupno	127	95	32	60

Od ukupno 127 planiranih aktivnosti tijekom dvije godine od usvajanja ovog dokumenta provodi se njih 95, 59 aktivnosti provedeno je u potpunosti, a 36 djelomično. Provđena 32 aktivnosti još nije počela. Nedostatak finansijskih sredstava, izostanak donošenja propisa važnih za funkcioniranje i jačanje tijela nadležnih za imigracije neki su od razloga za nezapočinjanje provedbe aktivnosti.

Planom mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH predviđeno je da se 60 aktivnosti provodi u kontinuitetu.

****

Broj: 05-07-1-799-17/23
Sarajevo, 6. 4. 2023. godine

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH
- n/r tajniku Ministarstva -
Trg BiH 1, 71000 Sarajevo

710/23

sk

SB

BOSNA I HERCEGOVINA-БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА			
MINISTARSTVO SIGURNOSTI-BEZBJEDNOSTI			
МИНИСТАРСТВО СИГУРНОСТИ-БЕЗБЈЕДНОСТИ			
SARAJEVO - САРАЈЕВО			
DOKUMENTO/ПРИМЉЕНО:			
06-04-2023			
Učesna jedinica	Klasif. oznaka	Razm. broj	Broj priloga
Učesna jedinica	kl. inf. oznaka	red. broj	Broj priloga
06	(0)	575-9	85

PREDMET: Zaključak, dostavlja se

U privitku dopisa dostavljamo Zaključak 7. sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, održane 30. 3. 2023. godine, u povodu razmatranja 17. točke dnevnog reda, i to:

- Informacija o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu, s prijedlogom izmjene zaključaka 143. i 144., kao i zaključka 165. sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u vezi sa zaključkom 163. sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine

Predlagač: Ministarstvo sigurnosti BiH

S poštovanjem,

Privitak: - kao u tekstu -

DOSTAVLJENO:

- Naslovu
- u spis broj: 05-04-2-594/23
- a/a

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), članka 54. stavka (1) točke b) i članka 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 7. sjednici, održanoj 30. 3. 2023. godine, pod točkom 17, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine razmotrilo je Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu, s prijedlogom izmjene zaključaka 143. i 144., kao i zaključka 165. sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u vezi sa zaključkom 163. sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, te s tim u vezi zaključilo:
  - Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu, broj: 06-50-1429-3/23 od 27. 2. 2023. godine;
  - zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu dostavi Predsjedništvu Bosne i Hercegovine na daljnje razmatranje;
  - zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
  - zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu dostavi Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
  - zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini dostavlja Vijeću ministara jednom u tri mjeseca, čime prestaje obveza Ministarstva sigurnosti za dostavljanje informacije u rokovima po zaključcima Vijeća ministara s 143. sjednice održane 23. 5. 2018. i 144. sjednice održane 29. 5. 2018., kao i zaključka sa 165. sjednice održane 30. 1. 2019., a u vezi sa zaključkom sa 163. sjednice održane 27. 12. 2018. godine.
2. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja i neće se objavljivati u Službenom glasniku BiH.

Broj: 05-07-1-799-17/23
Sarajevo, 30. 3. 2023. godine

M. P.

